

İngiltere zecrî tedbirlerden vazgeçiyor!

İngiliz Maliye Nazırı "zecrî tedbirlere devam cinnettir!," dedi

İngiliz maliye nazırı Çemberlayn Makdonal ile beraber

Fransada ise bilâkis şiddet isteyen sesler yükseliyor!

İtalya son sözünü söyledi, zecrî tedbirler kaldırılmazsa Cenevreden derhal ayrılacak

Londra 11 (Hususî) — Bugün (1900) isimli klüpte yapılan bir toplantıda bir çok mühim şahsiyetler söz söylediler. Evvelâ eski bahriye nazırı Lord Londonderry söz aldı ve zecrî tedbirlerin kaldırılması lâzım geldiğini anlattı.

Bundan sonra İngiltere Maliye Nazırı Çemberlayn söz söyledi.

İngiltere Maliye Nazırının nutku

Mister Çemberlayn, zecrî tedbirleri tatbik etmekte devam etmenin yahut bu tedbirleri şiddetlendirmenin delilik olacağını söyledi. Bundan sonra ezcümle dedi ki:

Bu hattı hareketi takip edersek, ancak yeni felâketlere varacağız ve bu yeni felâketler bizim başka ve daha iyi hal suretleri aramaktığımızı mani olacaktır. Son şerait altında kolektif emniyet siyasetinin muvaffakiyetsizlikle neticelenmesi dolayısıyla Milletler Cemiyeti fikrini terketmek için hiç bir sebep yoktur.

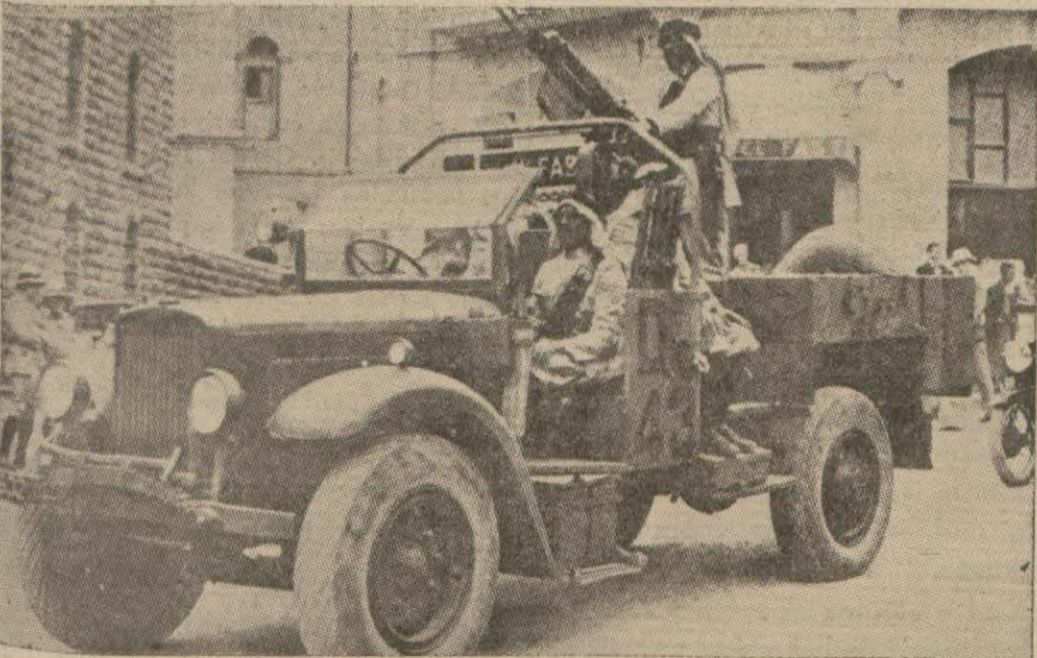
Eğer bizde biraz aklıselim kaldıysa şunu teslim etmeliyiz ki Milletler Cemiyetine, kendi kuvvetlerinin fevkinde vazifeler tahmil ettik. Milletler Cemiyetini teşkil eden milletlerin, vaziyeti tetkik etmeleri ve Milletler Cemiyetinin istikbaldeki vazifelerini, bu cemiyetin hakikî kuvveti ile âhenkar bir hale sokmak üzere bir karar almaları zamanı gelmiştir. Zecrî tedbirler siyasetinin tehlikeleri karşısında, milletlerin, kendi hayatî mnafaatleri mevzu bahis oldukça, son merhalede harbe kadar gitmeyecekleri tabii değil midir? Ve bu hal karşısında, dünyada tehlike merkezlerini tahdit etmek ve Milletler Cemiyeti tarafından tasvip olunmuş ve menfaatleri bu tehlike merkezlerinin tehdidi altında bulunan milletler tarafından garanti edilmiş muntakavî anlaşmalarla sulhü temin için daha pratik bir metod bulmak çok daha hakimâne bir hareket olmaz mı?»

Bu sözler İngiltere hükümeti tarafından takip olunacak siyasetin temeli sayılmaktadır.

(Devamı 8 inci sayfada)

Filistinde bir tren berhava edildi!

Suikastler devam ediyor, Kudüs'ün hariçle bütün muhabere vasıtaları kesildi, grevlerin arkası gelmiyor

Kudüs sokaklarında yerli askerler tarafından sevkedilen mitralyözülü kamyonlar Kudüs, 11 (A.A.) — Dün akşam Filistinde tam mevcutlu iki İngiliz li-geç vakit, her istikametteki bütün tel-vası vardır. Bunlardan biri şimal ve di-ler kesilmiş olduğundan, şehrin hiç bir-geri cenup mintakasındadır.

Bir tren berhava edildi

Kahire, 11 (A.A.) — Kudüse gi-decek istihkâm efradını hâmil olan bir-trenden önce hareket etmiş bulunan Balast yüklü bir tren, Lydd şimalinde

İngiliz kuvvetleri Kudüs, 11 (A.A.) — Halihazırda

(Devamı 8 inci sayfada)

"Balkanlarda harp olmaz, Avrupadan endişe ediyoruz,"

M. Titüleskonun dün Bükreşte söylediği nutuk

Romanya Dış Bakanı "iştirak etmediğimiz işlere ait kararları kabul etmeyiz!," dedi

Paris, 11 (Hususî) — Roman-ya dış bakanı M. Titülesko Balkan matbuatı konfe-ransını açan nut-kunda;

«Balkanlarda harp olamaz. Çünkü Balkan milletlerini biri-birinden ayıran bir şey yoktur.» dedikten sonra M. Titülesko Balkan antantının sağlamlığında bahsetmiş ve şu sözleri söylemiştir: (Devamı 8 inci sayfada)

Fransız amelesi haftada 40 saat çalışacak

Fransız Başbakanı M. Leon Blum Paris 11 (Hususî)—Fransa parlamentosu, dün gece sabaha kadar devam eden mesâ-i neticesinde hazırlanan yeni lâyihalardan (Devamı 8 inci sayfada)

Boğazlar Konferansı

Atina, 11 (A.A.) — Anadolu a-jansının hususî muhabirinden: Montrö konferansına iştirak edecek olan Yunan delegeleri heyeti Atina-dan 18 haziranda hareket edecektir. Londra, 11 (A.A.) — Sanıldığına göre, Londra ile Ankara arasında ya-pılan fikir teatisi neticesinde, İngiltere hükümeti 22 Haziran için tesbit edilen Montrö konferansının talikini iste-mekten sarfi nazar etmiştir.

Tekrar konuşmanın sırası artık geldi!

Futbolcularımızı olimpiyatlara gönderemeyiz, göndermiyeceğiz!

Bugünkü millî takımla Berlinde alacağımız netice 1928 deki faciaya rahmet okutacaktır. Kayakçılarımızı dillerine dolayan ecnebi gazetelerinin neşriyatı hâlâ kulaklarımızda çınlarken buna razı olamayız.

Üç, dört ay kadar evvel, kış olimpiyatlarında aldığımız fena neticelerden sonra «biz sporun bir çok şubelerinden henüz beynelmilel sahalarda boy ölçüşecek dereceye gelmedik. Şimdilik bu işten vazgeçelim. Olimpiyat-lara gidip de en geri, en fena neticeyi almak, bu iştirakin esbabı mucib-berisini her ne olursa olsun, mazur göstermez!» dedik.

O zaman, bu haklı neşriyatımız kısmen nazarı dikkate alındı. Olimpiyat-lara iştiraktan evvel muhtelif spor şubelerindeki kudret ve kabiliyeti-mizin iyice anlaşılmasai, hangi şubede derecemiz aşağı ise o şubenin iş-tirak etmemesi kararlaştı.

Bu meydana Futbol Federasyonu futbolcularımızın kıymetini ölçebilmek için faaliyete geçti, Avusturya ikincisi First Vienna takımını üç mü-sabaka yapmak üzere şehrimize getirdi.

Muhtelif sebepler yüzünden İzmirliere karşı mağlûp olan Viyana takımı İstanbul ile berabere kaldı, Ankara muhtelitini ise 4 - 0 mağlûp etti.

Halbuki aynı Ankara takımı İzmir yenmişti. Viyanalılar İstanbuldan ayrılırken Futbol Federasyonu da İzmir, İstan-bul, Ankara oyuncularından millî takım namzetlerini seçerek çağırdı.

(Devamı 8 inci sayfada)

İzmirde başkasına benzediği için iki defadır yaralanan adam

İzmir, 11 (Hususî) — Alfred is - ken öte taraftan da bu eli bıçaklı adam minde 25 yaşlarında bir genç kordon- yakalanmıştır. Yaralıyan, Zeybek Hasan isminde biridir. Otuz beş yaşlarındadır ve be-kârdır. Hasanın zabıtaya verdiği ifade rek bıçakla yaralanmıştır. Bir taraftan hayretle karşılanmıştır. Bu adamın id- Alfred hastahane tedavî altına alınır- (Devamı 8 inci sayfada)

Mektebe hasret çocuklar

Susuyor, önüne bakıyor, nihayet: "Yazdır beni mektebe teyze, diyor. Babamın bunu yapacağı yok. Bir şey öğrenelim de şu açlıktan kurtulalım!,"

Yazan: Suat Derviş

Küçük Yaşar, babası ve anası

Üzerinde eski ve kirli bir mintanla yün mis gibi sert, sert yüzüme bakıyor: bir süveter var. Saçlarının örttüğü geniş al- — İsmi nedir? ninin altında bir çif keskin kaş ve zeki pı- — Yaşar. rırlıklarla yanan kapkara gözleri güneşten — Kaç yaşındasın? yanmış yüzüne yakışıyor. — On yaşındayım. Karşısında duruyor. Ve âdeta dargın- (Devamı 10 uncu sayfamızda)

Hergün

Afişaj işinde
Müphem kalmış
Bir kaç nokta

Dün Vali Muhiddin Üstündağ afişaj meselesi hakkında son günlerde yapılan neşriyat üzerine matbuata vaziyeti tavzih eden beyanatta bulundular.

Bu beyanata bugünkü nüshamızda okuyacaksınız.

Bu beyanattan öğreniyoruz ki ilân ve afişaj hakkı hususî bir kanunla belediye veriliyor. Belediye bu hakkını kendisi kullanılmıyarak on sene müddetle Anadolu ajansına devrediyor. Anadolu ajansı mukavele hükümlerini tatbik edemiyor. Mukavele feshediliyor ve geri kalan müddet için aynı hükümler dahilinde Vakit müessesesi ile yeni bir mukavele yapılıyor.

Bir defa burada anlamak istediğimiz nokta şudur: Belediyenin afişaj resimlerini tahsil hakkını hususî bir müesseseye vermesi doğru mudur? Bu müessesenin kendi memurlarına belediye memuru süsü verecek ve belediyenin otoritesini kullanarak tahsilât yapması kanunla barışır bir hal midir?

Bu nokta mukavele meselesi değil, prensip meselesidir. Ve bu prensibin, belediyenin otoritesi namına esasından halli lâzımdır.

Belediye ile Vakit müessesesi arasında aktedilen mukavelede şöyle bir madde vardır:

«Müteahhit mukavele tarihinden itibaren ilk beş sene zarfında ilân bastırarak veya asmak veya tesbit etmek ve elektrikle tenvir eylemek üzere asgari yirmi beş bin lira kıymetinde ve Avrupa şehirlerinde mevcut mümâsillerine muvafık bir tarzda tesisat yapacaktır.»

Bu maddenin altında da diğer bir maddede şu kayda tesadüf olunuyor:

«Müteahhit mukavele tarihinden itibaren nihayet on beş gün zarfında bu tesisatın inşa ve ihzar ve mübaşeret edecek, ve bu tesisattan lâkâk yirmi mahalde yapılacak olanları mukavele tarihinden itibaren üç ay zarfında ikmal edilmiş olacaktır.»

Vakit müessesesiyle aktedilen mukavele tarihini 935 senesi kânunuevvelinin sonlarına düşer. Yani aradan altı aya yakın bir zaman geçmiştir. Fakat bu müddet zarfında mukavelede bu maddesinde gösterilen tesisatın hiç biri yapılmamıştır. Halbuki Anadolu ajansı ile mukavelede feshine sebep yine bu tesisatın yapılmaması gösterilmiştir.

Şu halde Vakit müessesesi tarafından bu tesisat vücuda getirilmediği halde bu mukavele neden feshedilmemiştir?

Yine afişaj mukavelesi mucibince «teshisatın» olarak o san'at ve ticaretin ifa olduğu emakin, mağaza, dükkân ve müesseselerine talik edecekleri âdi ve elektrikli her nevi ilân ve levhalar» mukavelede şumulünden hariç tutulmuştur.

Halbuki bir çok kimseler mağazalarının üzerindeki âdi levhalardan bile resim istendiğinden şikâyet etmişlerdir. Belediye bu şikâyetlerden bihaber görünmektedir. Halbuki yalnız gazetemizde bu bapta şikâyetleri neşredilen dört beş müessesenin ismi belediye verilmiştir. Diğer gazetelerde çıkan şikâyet sahiplerinden bir kısmı ise mahkemeye bile müracaat etmişlerdir. Bu şikâyetler tetkik edilmeden, şimdiye kadar hiç bir şikâyet vaki olmadığını iddia etmek doğru olmaz sanırız.

Maamafih bizce afişaj işinin en sakat tarafı, belediye kanunla verilen böyle bir hakkın hususî bir müesseseye devredilmiş olmasındadır. Bütün bu sui tefahhümleri hususî fertlerin resmî bir daire namına, o dairenin mühür ve imzasıyla tahsilâta kalkması doğrudur. Hükümet ve belediyenin otoritesini hususî ellere tevdi etmek herhalde hoş görülecek bir hareket olmasa gerektir.

Resimli Makale

İnsanı tanımak için onun eğlencesini tetkik etmelidir, derler. Bir insanın neden hoşlandığını seçmek onu tanımadır.

Tabiatında dövüme insiyakı kuvvetli olan insanlar, dövüşmeden, bunu yapamadıkları zaman dövüşmeden hoşlanırlar. Asırlardanberi, bütün milletler arasında dövüme ihtiyacını tatmin için icat edilmiş muhtelif eğlenceler vardır: Horoz dövüştürme, deve dövüştürme, kaz dövüştürme, fil dövüştürme, koç dövüştürme, hulâsa memleketine ve mahalline göre hayvan dövüştürme her asırda halk arasında yaşamış eğlencelerdendir.

Şimdi de bütün dünya boks ile insanları dövüştürerek eğleniyor. Çünkü ruhunda iptidailiği muhafaza edenler, kan görmekten, kan döktürmekten zevk alırlar. Dövüsmeyi seyretmek onlara dövüşmek kadar zevk ve heyecan verir.

SÖZ ARASINDA

Mısırdaeşek arısı
Ticaretini hayli
Para getiriyormuş

Biz eşek arısını muzır ve hiç bir işe yaramaz zannedirdik. Halbuki, Mısır hükümeti, Mısırdaki çok miktarda bulunan eşek arılarını canlı canlı satıyor. Ve memlekete de bu münasebetle bir çok para girmesine sebep oluyormuş.

Filhakika eşek arılarının, pamuk tarlalarını harap eden böcekleri yedikleri sabit olduğundan, Amerika hükümeti, büyük miktarda eşek arısı mübayaatta bulunmak üzere doktor C. P. Clausen'i Mısıra yollamıştır.

Amerikan varlı bir mahkeme kararı

Amerikada Cincinnati'de zengin bir adam mahkemeye müracaat ederek, kendisini terk ederek başka bir erkekle yaşayan zevceyi menkûhasının kendi nam ve hesabına masraflar yaptığından şikâyet etmiş.

Hâkim davacıya: — Mister demiş, bu kadın sizin evinizde yaşarken size daha bahalıya mal olmuyor mu idi? — Şüphesiz.

— Öyle ise yaptığınız tasarruftan dolayı memnun olacağınıza niçin dava ediyorsunuz?

Fakirizm öğrenen İngiliz Misi

Zengin bir İngiliz Misi Hindistan'daki fakirlerin yaptıklarına merak sarmış: Bu merak saikasıyla Hindistana gitmiş, tam beş sene fakirlerle beraber bulunup çalışmış ve nihayet bazı fakirizm tecrübeleri yapmayı öğrendikten sonra memleketine dönmüş. Fakat memleketinde bu tecrübelerden hiçbirini tekrarlayamamış. Bunun sebebini soranlara demiştir ki:

— Burada bir şey yapamayışımın sebebini bana fakirizm öğretenlerin bu işteki yüksek maharetlerine atfediyorum. Onlar öğrettiklerini insana uнутturmak kabiliyetini de haizdirler.

Jul Vern için merasim

Bugünkü fennî terakkiler kimse nin aklında değilken onları muhayyil bir şekilde kitaplara yazan Jules Verne bundan tam 108 sene beş ay evvel dünyaya gelmiştir.

Eserleri tazeliğini muhafaza eden tek muharrir olarak insanların hafıza-

HERGÜN BİR FIKRA

Böylesi de vardır!

Bardaklardan boşanarcasına yağmur yağıyordu. Sokaklar çamur içerisinde idi.

Ev sahibi, pencereden dışarıya bakıp vaziyeti gördükten sonra, misafiri-ne döndü, ve:

— Bu havada eve dönemezsiniz, artık dedi. Bu gece burada kalın!

Misafir:

— Başüstüne, kalırım.

Cevabını verdikten biraz sonra ortadan kayboldu. Yarım saat kadar süren bir gayubeti müteakip geriye döndüğü zaman, üstü başı sursıklamdı.

Ev sahibi:

— Nerede idiniz? diye sordu.

— Bizim eve kadar gittim... Bu gece gelececeğimi karıma haber verdim.. cevabını aldı.

Heryonun tebessümü

Mösyö Heryo Fransız parlamento-suna başkan olduktan sonra, keyfi yerine gelmiş, sık sık tebessüm ediyormuş. Bir çok ahbabları bu tebessümlerinin manasını, Heryonun kazandığı mevkiine atfediyorlarmış. Nihayet Radikal meb'uslardan bir tanesi dayanamamış, Heryoya:

— Ekselâns demiş, keyfiniz şu sırada yerinde galiba?

Heryo ciddiyetle:

— Hayır, demiş, bilâkis her zaman dan fazla endişedeyim.

Muhatabı bu gayri muntazır cevap karşısında kalınca:

— İyi amma boyuna tebessüm ediyorsunuz deyince, Heryo cevap vermiş:

— Meclis reisi oldum sınırlarımı teskin etmek vazifesile de mükellefim. Ben sevimli bir çehre takınmazsam siz aşağıdaki hırçın meb'uslar neler yapmazsınız!

Sovyet Rusyada çocuklar

Meşhur Rus mizahçılarından Cinkuski Leningrad'da bir gazetede Sovyet Rusya'daki çocuklardan bahsederken onları şu yolda tarif ediyor:

«Bir gün bir küçük kız babasının hasta olduğu için fabrikaya gidemiyecğini görünce annesine şu suali soruyor:

— Beş yıllık plân ne olacak?

Ve yine bir gün sokakta devrilmış bir beygiri gören bir Sovyet yavrusu yanındaki arkadaşına:

— Bak, diyor, beygirin akümülatörü boşalmış.

Sında bu kadar uzun müddet yaşayan muharrir için İngilteredeki Jules Verne cemiyeti merasim hazırlamaktadır.

Yirmi beş yaşında
Bir kız dünya
Satranç şampiyonu oldu

Leningrad'da yapılan dünya satranç şampiyonluğu müsabakaları bitmiştir. Semcova isminde ve 25 yaşına henüz basmış olan genç bir kız, bir sürü rakiplerini mağlûp ederek dünya şampiyonu olmuştur. Kendisi şatranca 1930 senesinde başladığını ve o tarihten itibaren başka bir meşgale ve gayesi olmadığı için dünyada ne kadar satranç kitabı varsa okuduğunu söylemiştir.

Kalorifer radyotörlerini niye
kurşuniye boyarlar?

İsveçli fizikçiler, hararet veren cisimlerin altın veya alominyum kaplamasıyla kaplandıkları zaman, hararetin ancak yüzde yirmisini kaybettiklerini tesbit etmişlerdir. Sobalara ve kalorifer radyatörlerine alominyum ve altın kaplamak masraflı olacağı için, hararet ziyasının mehmaemken önüne geçmek için onları alominyum kaplaması rengi olan kurşuniye boyamak en iyi bir usul olarak kabul edilmiştir.

Almanya'da kaç tane solak var!

İstatistik merakında Almanlar da Amerikalıları taklit etmeğe başladılar. Posta ile gelen Almanca gazetelerde garip istatistiklere ait haberlere her gün ras geliyoruz.

İşte bunlardan biri şudur: Almanya'da solakların miktarı üç milyonu bulmuştur. 65 milyon nüfusa olan bir memlekette 3 milyon solak çok değildir. Solak erkeklerin miktarı iki milyon ve kadınlarınki ise bir milyondur. Bu netice üzerine mekteplerde gençlerin solak olarak alışmamaları için dikkat edilmesi hocalara emredilmiştir.

Sekizinci Edvarın albümleri

İngiltere kralı Sekizinci Edvarın bekarlığı maruftur. Kendisini bir çok kimseler evlendirmeye teşvik etmedirler.

Kralın boş zamanlarında meşgul olması için elinin altında bulunan albümler arasında, bir de müstakbel İngiltere tahtını işgal edecek kraliçelerin resmini muhtevi olan bir albüm bulunmaktadır.

Kral o albüme ekseriya yalnız kaldığı zamanlarda bakmakta ve müstakbel kraliçelerin hayatlarını tetkik etmektedir.

Sözün Kıyası

Altın yürekli
Türk köylüsü

Ermel Talu

Gazetelere, Anadolu Ajansının Bursadan tebliğ etmiş olduğu şu haberi okudunuz mu? «Türkkuşu talim meydanında toplanan Bursa köylüleri ile muhtarları, Türkkuşu âzalarının çalışmalarını ve uçuşlarını yakından görmüşler ve şimdiye kadar mahsul üzerinden yapmakta oldukları teberrü nisbetini yüzde ikiye çıkarmışlardır. Bu toplantıda halkın vatanperverliği ve uluvvücenabından dolayı hükümet, parti ve Tayyare Cemiyeti namına kendilerine teşekkür edilmiştir.»

Bu ufak havadisın mânası ve ibreti büyüktür. Her hamiyet hareketinin, yurt uğruna her fedakârlığın, memleket aşkına her feragatin ön safında gelen altın yürekli Türk köylüsü, burada da, oldukça fazileti ile kendini göstermiş oluyor.

Bugün, her milletin selâmeti hava kuvvetlerinin artmasında, havacılığın inkişaf etmesindedir. Yedi iklim, dört köşede, bütün milletler bu uğurda çalışıp duruyor, harp maksadiyle değil, sulh ve emniyetin istikrarını temin için hava donanmalarını gün günden artırıyorlar.

Gelecek tehlikenin karadan ve denizlerden değil, havadan olduğunu idrak edip de müdafaalarını o yolda hazırlayanlar, çıkabilecek badirelerden en ucuz kurtulacaklardır.

Bu hakikati çoğumuz anlamamazlıktan geldiğimiz ve yahut ki lâik olduğumuz halde, Bursa köylülerinin bunu takdir ederek, fedakârlıkta hepimize önyak olmaları elbet ki takdirlere lâyıktır.

Her birimiz bunlardan ibret almali ve şu temiz göklerde düşman renklerinin her hangi bir âtide dolaşmalarını görmek istemiyorsak, onları Türk uçaklarıyla doldurmalyız.

E. Talu

Biliyor Musunuz ?

1 — Napoleon Bonapart ile İngiliz ve Prusya ordularının çarpıştığı yer, Waterloo nerededir? Ve bu harp hangi senenin hangi ayında, kaçınıcı gün yapılmıştır.

2 — Şimdi Avusturya tahtına getirilmeli istenen prens Ottonun mensup olduğu Habsburg hanedanı hangi hükümdardan bağlar?

3 — Evliya Çelebi kimdir?

4 — Kraliçe Elisabeth kimdir?

(Cevapları Yarm)

Dünkü Suallerin Cevapları:

1 — Yavuz ve Midilli zıhıllarının ilk isimleri Goben ve Breslavdır.

2 — Liberya cumhuriyeti garbi Afrika'da Kinede'dir. Cenubi Amerika melezleri tarafından 1822 de kurulmuştur.

3 — Vitellius Roma imparatorudur.

4 — Osmanlı vezirlerinden Sokullu Mehmet Paşa bir mecnun tarafından divanda hançerlenerek öldürülmüştür.

5 — Yeryüzünde ilk defa kardeş katili olan adamın oğlu Habildir. Kardeşler Kabill kiskançlık yüzünden sopa ile öldürmüştür.

Allah kuvvet versin

Sovyet Rusyada Dinamo spor klübü azasından sekiz kişi Kiyef'ten bir sandal ile hareket ederek dört ay mütemadiyen kürek çekmek suretile on bin kilometre kat edeceklermiş.

Hindistandan kalkan bir seyyah ta yaya yürümek suretile İranın üzerinden Türkiye'ye, buradan Balkanlardan Merkezi Avrupaya, Fransa ve İngiltereye kadar gittikten sonra yine yaya olarak memleketine avdet edecek ve yaptığı programa nazaran bu mesafeyi 7 ay üç hafta dört gün ve 6 saatte bitirecektir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Müzeler idaresi Çarşı kapıdaki Sinan paşa türbesini tamir ettirmiştir. Tarihi ve mimari kıymeti haiz olduğu için tamir ettirilen bu türbenin camları ile sundurması görülecek bir hal-

dedir. Tamirde yalnız kubbeye kurşun konularak binaya kubbeden yağmur girmesine mani olunmuştur. Şimdi yağmur binanın altı köşesindeki 12 kırık camsız pencereden girmektedir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Bütçeye 25,780,000 lira fevkalâde tahsisat kondu

Millî Müdafaaya ayrılan kısımlardan maada 700,000 lira da yağ ve kuru meyvaların ıslâhına sarfedilecek

Ankara, 11 (Hususî) — Kamuta - yın bugünkü toplantısında askerlik kanununun 34 ve 35 inci maddelerine, askeri ve mülki tekaüt kanununa bazı hükümler eklenmesine dair kanun lâyhaları kabul edilmiştir. Kamutayda bugün kabul edilen diğer bir kanun lâyhası ile Ergani Türk bakır şirketi nin Doçye Bank elinde bulunan bir buçuk milyon lira itibarî kıymetteki hisse senetlerinin 850000 liraya satın alınması için hükümete selâhiyet verilmektedir.

Muhacirlere ve muhtaç fakirlere ödünç tohumluk ve yemlik dağıtılmasına ait kanundaki had içerisinde Kızılaya bin ton buğday verilmesi de kabul edilmiştir.

Bundan maada 1936 yıl bütçesinde yeni açılacak fasıllara (25,780,000) lira fevkalâde tahsisat konulmasına

dair kanun da kabul edilmiştir.

Bu kanun ile 1936 bütçesine konulmakta olan fevkalâde tahsisatın:

2.800.000 lirası Sivas - Erzurum demiryolu inşaatına, 490.000 lirası Trabzon - İran hududu transit yolu inşaatına, 280.000 lirası gene bu yolun motorize edilmesine, 280.000 lirası birinci umumî müfettişlik, 28.000 lirası ikinci umumî müfettişlik, 240.000 lirası üçüncü umumî müfettişlik inşaat işlerine, 500.000 lirası dördüncü umumî müfettişlik inşaat ve imar işlerine, 300.000 lirası da Çarşamba ovasının kurtulması, Van, Iğdır, Erzincan, Erzurum işlerine ait olmak üzere Nafia Vekâletine ayrılmaktadır, 1.750.000 lirası muhacir iskânî işlerine, 2.000.000 lirası Maske imalatına, 400.000 lirası da gaz temizleme, toplama, Çam kurtarma malzemesine ait olmak üzere sıhhat ve içtimai muavenet

vekâletine, 1.400.000 lirası Etibank sermayesine mahsuben satın alınacak Ergani madeni şirketi Aksiyon bedeli ve maden işletmesine, 4.900.000 lirası sermayesine mahsuben Sümer Bank'a, 875.000 lirası maden tetkik ve arama Enstitüsüne ve elektrik işleri etüd dairesine, 245.000 lirası sermaye ve yardım karşılığı olarak Van gölü işletmesine, 175.000 lirası İstanbul rıhtımlarının tamiri maksadile İstanbul Liman işleri idaresine ait olmak üzere Ekonomi Bakanlığı bütçesine konulmaktadır.

Fevkalâde tahsisattan Millî Müdafaaya ayrılan kısımlardan 700,000 lira da yağ ve kuru meyvaların ıslâhı işleri için Ziraat Vekâletine verilmektedir.

Bugünkü toplantıda Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ait kanun da kabul edilmiş ve Şurayı Devletde münhal bulunan iki azalığa Selâhaddin ve Hazin seçilmişlerdir.

Kamutay yarın toplanacaktır.

Çinliler arasında bütün anlaşma yolları kapandı

Kanton, Nankin hükümetinin sulh teklifini reddetmiştir Dahilî harp ihtimalleri gittikçe çoğalmaktadır

Sanghay, 11 (A.A.) — Dahilî harp ihtimali gittikçe çoğalmaktadır. Cenupluların ileri kuvvetleri dün şimalde doğru tekrar ilerlemişlerdir. Nankin hükümeti de acele Sanghaydan kıtaat ve tayyare göndermektedir.

Kanton zimamdarları, Tchang Kaichek'in sulh teklifini reddetmişlerdir.

Kanton, 11 (A.A.) — Kanton zimamdarları, Tchang Kaichek'in sulh teklifine vermiş oldukları cevapta hali hazırda şimal ile Nankin arasında mevcut olan ger-

ginlikten aslâ mes'ul olmadıklarını beyan, Nankinin zecrî harekâtı maksadile Kouantoung hududuna asker yığacağı suretindeki tehdidini protesto etmekte ve Japonya'ya karşı millî mukavemeti tensik etmek lüzumunu bir kere daha tekrar etmektedirler.

Salâhiyetler mahafil, Tchang Kaichek'in bu müracaatını Kanton civarındaki eyaletlerdeki kuvvetlerini ve tayyarelerini nakletmek için zaman kazanmağa matuf olduğu mütalesinde bulundular.

Krup Fabrikaları Faaliyette

Fabrika bazı balkan devletlerine silâh satmak istiyor

Berlin, 11 (A.A.) — Alman ağır sanayi mümessillerinden mürekkep bir heyet, Schaht'dan evvel Belgrada hareket etmiştir.

Bu heyet, Yugoslavyada madenî inşaat için büyük siparişler yapılması hakkında müzakerelerde bulunacaktır.

Bazı iktisadî mahafil, Krup fabrikasının Balkan devletlerinden bazılarında silâh satmak teşebbüsünde bulunmuş olduğunu tahmin etmektedirler.

Necaşi Fransız hükümet erkânile görüşecek

Londra, 11 (A.A.) — Habeş mahafil, Necaşinin Cenevreye gitmeden evvel Fransız hükümeti erkânile görüşmek üzere bir müddet Pariste kalmak niyetinde olduğunu beyan etmektedir.

Necaşinin Cenevrede Habeş murahhas heyetinin mesaisini idare edeceği, yalnız Asambenin veya konseyin müzakerelerine bizzat iştirak etmeyeceği tasrih olunmaktadır.

Bir İtalyan tayyaresi düştü

Roma, 11 (A.A.) — Sardonya kıyılarında tecrübe uçuşu yapan bir süel deniz tayyaresi Kazliari yakınında düşmüş ve içindeki dört kişiden ikisi ölmüş, ikisi de hafif yaralanmıştır.

Badoglio Habeşistana Dönmiyecek

Kral naipliğine mareşal Graziani tayin edildi

Roma, 11 (Hususî) — Mareşal Badoglio, İtalya erkânî harbiye reisliği vazifesini yapmak üzere Habeşistan kral naipliği vazifesinden affını istediği için istifası kabul olunmuş ve kendisine Adisababa dükası unvanı tevcih edilmiştir.

Mareşal Graziani, Habeşistan kral naipliğine tayin edilmiştir. Mareşal Badoglio, İtalyanın bütün kuvvetlerini organize etmekle meşgul olacaktır.

Badoglio faşist oldu

Roma, 11 (A.A.) — Faşist partisi reisi muavini, Lictour sarayında yapılan bir merasim esnasında mareşal Badoglioya partinin kartını tevdi etmiştir.

İtalyan siyasetinde değişiklik

Roma, 11 (Hususî) — Sinyor Mussolininin damadı Kont Cianonun dış bakanlığına tayininin haricî siyasette hiç bir değişikliğe yer bırakmayacağı söylenmekle beraber İtalyanın zecrî tedbirleşî tatbik eden devletlere karşı sulh siyasetini tatbika tenayül gösterdiği anlaşılmaktadır.

Hitler Alman donanmasını teftiş ediyor

Wilhelmshafen, 11 (A.A.) — Hitler, şimal denizi bahriye istasyonunu teftiş etmek üzere buraya gelmiştir. Hitler, Schleswig Holstein zirhlisi mürettebatını teftiş etmiştir.

Yunanistanda menfi unsurlar

Ticaret odaları kongresinde tehlikelere işaret edildi

Atina, 11 — Patrasda toplanmış olan ticaret ve endüstri odaları kongresi Atina gazetelerine bir telgraf yoluyla menfi unsurların teşvikiyile yapılan haksız grevlerin sosyal rejim için büyük bir tehlike teşkil ettiğini kaydetmiştir.

Burjuva sınıfının endişeleri

Atina, 11 (Hususî) — Yunan Burjuva, sınıflarını temsil eden bir heyet başbakanı ziyaret ederek memleketin halihazırdaki içtimai vaziyetinin bozulmaması için alınacak tedbirlere müzaheret edeceklerini bildirmişlerdir. Heyet nisbi seçim usulünün değiştirilmesini istemiştir. Başbakan endişeye mahal olmadığı cevabını vermiştir.

Yunanistanın iç ve dış siyaseti

Atina, 11 (Hususî) — Başbakan Metaksas dün kral tarafından kabul edilmiştir. Kralın nezidine uzun müddet kalan başbakan Yunanistanın iç ve dış siyasî vaziyetini izah etmiştir.

Mülâkatta kralın pazartesi günü başlayacağı Trakya seyahatinin programı da tesbit edilmiştir.

Partiler arasında

Atina, 11 (Hususî) — Liberallerle ahalî partiş arasında bir uzlaşma yapılmaması için müzakereler cereyan ettiğine dair bazı gazetelerin verdiği haberler tekzip edilmiştir. Ahalî partisi idare heyeti neşrettiği bir tebliğde liberallerle komünistler arasında mevcut itilâfın böyle bir anlaşmayı inkân haricine çıkardığı beyan edilmektedir.

Konuşma

Kemiyete Dair

Nurullah Ataç

Değerin yalnız keyfiyette olduğunu is - tedüğimiz kadar iddia edelim, kemiyete de itibar etmekten kendimizi alamayız. Gerçi manasız söz yığmanın büyüklüğü ne olursa olsun, yine hürmetimize bir hak kazanamaz; fakat «eğer maksud eserse mısralı berceste kâfidir» sözü de bir paradoks gibi gözükmeden kurtulamamıştır. «Maksud» elbette eserdir; şu var ki tek kalınca dünyanın en güzel, en «berceste» mısramın da bizi doymasına imkân yoktur.

Biliyorum, bazan bir tek mısradan, bir satırlık bir vezidede, hattâ bir tek izafet veya sıfat terkinde, bir istiarede bizi uzun uzun düşündürcek bir kuvvet bulunabilir. Meselâ Tefvik Fikret'in «teşvii hayat» terkibi, etrafını saran bütün bir manzume olmasa dahi (belki de o manzumeye rağmen), ruhun bir bedbinlik haletini ifadeye kâfidir. Onu anlatmaktan daha ileri gider, bize kavratur, içindeyizbö;my'cmfhy der, bize kavratur, içimizde gibi hissettirir; İngilizler anlamaya, ama söyle, etrafı kavraturp anlamağa «to realize», tahakkuk ettirmek, gerçekleştirmek diyorlar; kısa ve kuvvetli bir terkin de öylece bir hissi bizim için bir gerçek, bir realite haline koyuyoruz.

Kısa sözün bu vasfını, bu meziyetini inkâr edemeyiz; ancak ne kadar güzel olursa olsun küçük bir manzumeyi, Baudelaire'in, hattâ Shakespeare'in bir «sonnet» sini bir epopeden üstün, yahut onunla bir tutmağa imkân yoktur. Bu içimizde adalet hissini rencide eden bir haksızlık olur; bize bir ciddiyetsizlik, nihayet hoş bir şaka gibi gelir.

Bunun içindir ki az, fakat öz yazmış şairlere hürmet etmek, hayran olmakla beraber onları en büyükler arasında saymak elimizde değildir. Öylelerin bir sözü, en büyüklerin bir sözü dercesinde olsa bile yine içimizden: «İyi ama ötekilerde bunun gibi çok var!» deriz. Çünkü yalnız esere bakıp onu meydana getireni düşünmemek arzumuz ne kadar kuvvetli olursa olsun yine insan hakkında hüküm vermekten kaçınamayız. Belki hiç bir güre, hiç bir yazıya imza atmamak âdet olsaydı, her eser bizim elimizde tek başına, onu yazanın başka hiç bir eserini hatırlatmadan geçebilseydi, yalnız eserleri mukayese eder, insanları mukayeseden çekinebilirdik. Fakat öyle olmamış; beğendiğimiz bir eserin muharriri tarafından meydana getirilmiş başka eserleri de aramak bir ihtiyaç olmuştur.

İkisi de güzel, öz söylemiş; fakat biri az söylemiş, biri çok. Elbette ki ikincisini tercih edeceğiz, ona daha kuvvetli adam diyeceğiz. Fakat, dikkat edin, bu tercih ile kemiyetin kıymetini tasdik etmiş oluruz.

Mehmed Akif'in hiç bir manzumesini sevmem; fikirleri de, hisleri de benim duymadığım, anlamadığım, yanlış bulduğum şeylerdir. Fakat onun bir tek manzumesini değil, bütün Safahat'ı, hiç olmazsa iki üç kitabını okuduğum zaman o şairin değerini, kuvvetini inkâr dilim varmıyor. Kemiyetin de bir azameti var. Zaten keyfiyet, birikmiş, yığılmış, fakat sıkıştırmış kemiyettir demezler mi? Mehmed Akif gibi öz değil, fakat çok yazmış muharrirlerin eserleri de böylece zihnimizde keyfiyetin meziyetlerini iktisab ediyor. (Bittabi deli veya budala saçmalarından bahsetmiyorum; onların çoğalmakla keyfiyet meziyetlerine ermeleri kabil değildir. Çünkü onları devamlı bir surette okuyamazsınız; demek ki onların sizin için bir kemiyet de olamaz.)

Sofya ayakkabı fabrikaları grev yaptı

Sofya, 11 (A.A.) — Sofyada bulunan bütün ayakkabı fabrikaları grev ilân etmişlerdir.

Siyaset ALEMİNDE

Fransız halk cephesi saflarından ilk muhalefet sesi yükseldi

Fransada yeni teşekkül eden Halk cephesi hükümetinin safları arasından ilk itilâf sedası yükselmeğe başladı. Bu sesi yükselten, partisinden mühim bir ekalliyetin hükümete iştirak eylediği Heryo'dur. Heryo'nun bizzat kendisi de, Halk cephesi tarafından me'usan meclisi riyasetine getirilmiştir. Şu halde, Halk cephesi safları arasında bir anlaşmazlık sesi yükselmeye başladı, demekle ne vekayii tahrif etmiş, ne de mübalâğaya sapsmış oluyoruz.

Yükseldiğini kaydettiğim itiraz sesi, Halk cephesi mevcudiyetinin hikmetini teşkil eden esaslardan birine, haftada kırk saat çalışma esasına müteveccih bulunuyor.

Halbuki bugünkü Fransız hükümetinin teşekkülü sıralarında yer yer grevler ilân eden amelenin kollektif hedefi, bu haftada kırk saat mesai esasını temin eylemek, yeni hükümetten bu maksadı ihtisal edecek vaadi koparmaktı. Leon Blum hükümetinin bu noktada Fransız amele sendikalarından ayrı düşündüğü yoktu. Fakat yapılması lâzım gelen şey, bu isteği, taknin etmekte ki bu da, bugün yarın emniyet altına girmiş bulunacaktır.

Halbuki Heryo'nun itirazı, amele için verilmesi lâzım olanı vermeye değil, bunu vermenin meydana getirebileceği ağır neticeye karşıdır. Filvaki bu zatın gazetesi, haftada kırk saatlik mesai esasının kabul edilmesile umum devlet işlerinde senevî iki buçuk milyarlık bir fazla masraf hüsure geleceğini, demiryolları idaresinin alacağı yeni memurlarla bu masrafın 3,5 milyarı bulacağını, buna mukabil işsizlik vaziyetinde esaslı hiç bir değişiklik vukua gelmeyeceğini kaydediyor ki, yeni hükümetin başlıca uhdelerinden birini baltalamak noktasından, şayanı dikkat bir vaziyet hüsure getiriyor. Heryonun, şimdilik nâ tamam olarak bize akseden fikri şudur:

Müstahsil memleketlerin hepsinde değilse bile bir kısmı aziminde kırk saatlik hafta esasını kabul etmek, tehlikeli bir tecrübeye girişmek olur.

Maamafih Leon Blum ve arkadaşları, ötedenberi söyleye geldikleri üzere, kafalarına koymuş oldukları bir takım sosyalizm tecrübelerini herçebadabad tatbik etmeye karar vermişlerdir. Bu kararın neticelerini, yakın bir âti bize göstermekte gecikmeyecektir. — Selim Ragıp

Küçük Antant Erkânîharbiyeleri

Berlin 11 — Döviç Nahrehtin Büro şü malûmatı veriyor: Küçük Antant devletleri erkânî harbiyelerinin görüşmelerine ait haberlerle herhangi bir seferberlik takdirdinde Sovyetlerin Romanyadan geçecekleri hakkındaki şayialar ortada siyasî ve askeri mühim bir faaliyet ve endişe verici bir vaziyet bulunduğunu gösteriyor.

Görünüşe nazaran üç devlet bu gibi taahhütlerin şumülü üzerinde ittifak edememişlerdir. Her devlet geniş taahhüt altına girmektense evvelâ kendi menfaatlerini korumayı daha doğru bulmaktadır.

İki ahab çavuşlar

ŞEHİR HABERLERİ

Afişaj tahkikatı

Vali dün gazetecilere tahkikat neticesini anlattı "haksız talebe maruz kalanlar belediyeye müracaat etmelidir," dedi

Bir müddettenberi belediyede devam etmekte olan afişaj tahkikatı ikmal edilmiş, hazırlanan rapor Vali ve Belediye reisi Muhiddin üstündağa verilmiştir. Vali dün bu hususta gazetecilere şu beyanını vermiştir.

— «Son günlerde afişaj ücreti etrafında gazetelerde görülen şikâyet yazıları üzerine yapılan tetkiklerin neticesini söylemeden evvel bu meselemin dokuz seneye varan geçmişi hakkında bir az malûmat vermek faydalıdır.

Sokak ve meydanlarda ve sair umumun görebileceği yerlerde resim, varaka, levha ve ışık ile gece ve gündüz reklam mahiyetinde yapılacak ilânât ve afişaj hakkı, bundan önce buçuk sene evvel buna dair olan hususî bir kanunla belediyeye verilmiştir. Bu hak, şehrin muhtelif yerlerinde yirmi beş bin lira-hk tesisat vücuda getirmek ve hasılatın muayyen kısmı belediyeye vermek ve müddetin sonunda vücuda getirilen tesisat parası belediyeye terkedilmek şartıyla 20/Mart/1927 tarihinde on sene müddetle Anadolu ajansına mukavele ile devredilmiştir. Bu taahhüt yerine getirilmediği için mukavele feshedildi. Ve iş müddetinin geri kalan bir buçuk seneye münhasır olmak üzere artırma ve eksiltme kanunu hükümleri dairesinde Vakit müessesesine ihale edildi.

Vakit müessesesiyle belediye arasındaki mukavele ajansla belediye arasındaki mukavele kavelenin tamamen aynıdır.

Umumî yerlere asılan ve umuma teşhir edilen ilânlardan belediyece iki nevi resim ve ücret alınır. Bunlardan birisi belediye vergi ve resimleri kanununa tevfikân tahsil edilen ilân resmi, diğeri de afişaj hakkını belediyeye veren kanunla heyetle kararına ve kanunun bahsettiği selâhiyete müsteniden encümenin kabul ettiği tarifeye göre alınan teşhir ücretidir.

Aynı ilân için ilân resminin ayrı, teşhir ücretinin ayrı olarak tahakkuk ettirilmesi ve ayrı ayrı yerlerden tahsil edilmesi bir çok karışıklıkları ve mükellefler için bir çok zorlukları mucip olacağı düşünülerek her iki resim ve ücretin bir elden ve Anadolu ajansı tahsilatları tarafından tahsil edilmesi karar altına alınmış ve keyfiyet o zaman gazetelerle de ilân edilmiştir.

Bugün Anadolu ajansının yerine geçen Vakit müessesesinin takip ettiği tahsil tarzı da budur.

Gazetelerdeki neşriyat başlayınca kadar belediye bu hususta alâkadarlar tarafından hiç bir müracaat ve şikâyete muhatap olmadığı için sekiz buçuk sene devam eden bu tablik tarzının ortada değişen hiç bir şeyi olmadığı halde bir çok tenkidlere mevzu teşkil etmesindeki sebep anlaşılamamaktadır.

Yukarıda da söylendiği gibi belediye, madde tasrih edilerek resmi bir şikâyet ve müracaat almamakla beraber bir kısım gazetelerdeki yazıların ve tenkidleri nazarı dikate alarak Vakit müessesesinin şimdiye kadar yaptığı muamelelerin büyük bir kısmını şu bir kaç gün içinde tetkik ettirdi. Vasıl olunan neticeler aşağıda sırasıyla işaret edilmiştir.

1 — Müessese, belediye tahakkuk dairesinin belediye vergi ve resimleri kanununa göre tahakkuk ettirdiği ilân resmi ve tarifeye göre tesbit ettiği miktarlar haricinde

teşhir ücreti olarak hiç bir tahsilât yapmamıştır. Bazı müesseselerden ilk bakışta karbarik yekûnlar gösteren ücret istenmesi, astlan ilânların çokluğundan ileri gelmiştir. Meselâ: Gazetelerin bu meydana zikrettikleri bir müessesenin Hasan ecza deposunun şehrin on üç muhtelif yerinde beherinin eb'adı 18 metre murabbına kadar yükselen bir çok reklam levhaları vardır.

2 — Yine bir müesseseye bir kaç tahsilât gelmesi de bu müessesenin astığı levhaların şehrin muhtelif tahakkuk daireleri muntakasında olmasından dolayı her levhanın ücretinin asıldığı muntaka tahakkuk dairesi tarafından tahakkuk ettirilerek levha sahibine tebliğ edilmesinden ileri gelmiştir ki gayet tabiidir. Bu aynı levha için bir kaç tahsilâtın gelmesi demek değildir.

3 — Vakit müessesesinin ilân sahiplerinden alacağı paranın miktarı muhtelif neşriyate göre yüz bin liraya kadar çıkarılmış ve buna mukabil bu işten belediyenin alacağı paranın bütçeye mevzu altı bin liradan ibaret kalacağı yazılmıştır.

Her sene bütçesine konan veridatın miktarı bütçe usullerine göre geçmiş seneler veridatına kıyasen tahmin edilir. Tahsilât bütçede yazılı veridatın miktarı mukayyet değildir. Tahsilât bir çok zamanlar, bir çok kısımlarda muhammen miktarı geçeceği gibi bazen noksan da olabilir. Bu iş için bu sene bütçemize konan muhammen veridat gazetelerin yazdığı gibi altı bin değil sekiz bin liradır. Ve geçmiş senelere nazaran tesbit olunmuştur.

Vakit müessesesiyle belediye arasındaki mukaveleye göre Vakit müessesesi tahsil edeceği ücretten muayyen bir nisbet dairesinde belediyeye hisse vermeye mecbur olduğundan belediyenin alacağı paranın bütçedeki miktardan ibaret bulunduğu yolundaki neşriyat doğru değildir.

4 — İhbarnamelerde borcunu ödemeyenler hakkında yapılacak muameleyi gösteren yazının ilk fıkrası ilân resmine ve son fıkrası afişaj hakkına aittir. Yalnız bir tertip hatası olarak belediye kanununun 113 inci maddesi denilecek yerde 113 üncü maddesi yazılmıştır.

Bu ihbarnameler bir tebliğ hududunu asla geçmeyip borcunu vermeyen mükellefler hakkındaki kanunî takibat şimdiye kadar hiç bir istisnasız ve tamamen belediyeye ve kanunu mahsusuna tevfikân ifa edilmiştir.

5 — Reklam mahiyetinde yazı ve resimleri ihtiva etmeyen levhalardan ve iddia edildiği gibi vitrinlerde teşhir edilen şeylerden ücret istendiğine ve alındığına dair hiçbir kayda ve malûmata tesadüf edilmemiştir. Vaki ise böyle bir talebe maruz kalan vatandaşın belediyeye müracaat etmesi lâzımdır.

Hülâsa bugüne kadar yapılan tetkikat bu hizmetin kanunların belediyeye verdiği hakları ve selâhiyetler dairesinde cereyan ettiğini ve Vakit müessesesinin de mukavele hükümleri dahilinde hareket eylediğini göstermektedir.

Bu işde haksız bir talebe maruz kalmış ve kanun haricinde para ödemeye icbar edilmiş vatandaşlar varsa açık olarak iddialarını belediyeye bildirmeleri kendilerini zardan koruyacak en kestirme yoldur.

Odanın tertip ettiği seyahat yapılamıyor

Şehrimiz Ticaret ve Sanayi, Odası, Romanya'ya bir seyahat tertip etmişti. Fakat, sergiye iştirak eden tüccar ve sanayicilerin miktarı kâfi görülmediğinden, bu seyahattan vaz geçilmiştir.

Kayınbiraderi tarafından yaralanan enişte

Kadıköyünde Mısırhoğlu Hayrullah sokağında oturan Tahir kendisine dargın bulunan karısı Melâhattan nüfus cüzdanını almak üzere gittiği zaman kâin biraderi ve arkadaşı Hüseyin bir olup Tahirin başına demir vurmaya suretile ağır surette yaralamışlardır. Yaralı Nümüne hastahanesine kaldırılmıştır.

Yaralananın, isimleri gizli tutulmaktadır.

Hakkımız yok mu?

Bay doktor rahatsız olmuş!

Geçen gün Avrupa gazetelerinde okuduk; İngiliz gazetelerinden biri bir gece yarısı Cenevreden aldığı bir telgrafı anlıyamamış. Hariciye nazırı Edeni telefonla uyandırarak izahat istemiş. Eden istenen izahatı vermiş ve ancak ertesi günü gazyete gece yarısı ehemmiyetsiz bir şey için uyandırıldığından dolayı şikâyet etmiş. Gazetenin verdiği cevap şu: «Memleketin menfaatleri Edenin uykusundan daha kıymetlidir.»

Şimdi bir de bu hâdisenin bizdeki mümasilini gözden geçirelim:

«Son Posta»nın gece sekreteri evvelki gece bir aile faciasının ağır yaralı kurbannın sıhhatini sormak üzere Beyoğlu Zükûr hastanesinin nöbetçi doktoruna telefon ediyor. Gece saat bir. Dokordan aldığı cevap kelimesi kelimesine şu oluyor: «Bu vakit beni rahatsız ettiğiniz için öğrenmek istediğinizi söylemeyeceğim.»

Bu iki hâdisede kahramanlardan biri bir hariciye nazırıdır, diğeri lâalet-tayin bir hastane doktoru. Biri uykusunu feda etmeye mecbur değildir, diğeri gecesini satmıştır, uyu-mamiya mecburdur. Biz de gazetecilik telâkkisinin bu hazin tecellisi karşısında gülmek mi, ağlamak mı lâzım olduğunu kestiremiyoruz. Bu, bir.

Türk doktoru memlekette matbuatın manasını kavriyan sayılı münevverlerdendir. Türk doktoru kendisinden bir insanın sıhhati sorulduğu zaman cevap vermek için havanın karalık olup olmadığına bakmaya, kaç kadar fedakâr ve naziktir. Türk doktoru gecesini iş başında bulunmak üzere satınca kaçamak uykuyu yumaz, vazifesinadır. Saydığımız vasıflardan hiç birine malik olmıyan bu adam niçin daha rahat, daha az feragatî, nezaket, vazife merbutiyeti istiyen bir meslek seçmiştir? Bunu da anlamıyoruz, diyoruz.

Hakkımız yok mu?

Bulgaristandan iltica eden Türkler

Evvelki gün, İğneada'sı sahillerinde on beş Bulgaristanlı Türk bir deniz motoruyla sularımıza girmişler ve sahillerimize çıkmışlardır.

Bunlar, na vatana iltica ettiklerini söylemişlerdir.

Mahkûm olan hırsız

Ortaköyde Alinin evine girip hırsızlık yapan, altın ve mücevher çalarak kaçan Nafi dün 2 sene 3 ay hapse mahkûm edilmiştir. Bu mücevherlerin hırsızlık olduğunu bilerek satın alan Yervant, Andon ve Antuvan da onar lira para cezasına mahkûm olmuşlardır. Mevkufl kaldıkları müddet de kâfi ceza addedilmiştir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Etem Pertev). Alemdar-da: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (Merkez). Beyazıtta: (Belkis). Eminönünde: (A. Minasyan). Fenerde: (Emilya-di). Karagümrükte: (Suat). Küçükpa-zarda: (Hasan Hulûsi). Samatya Kocamustafapaşada: (Rıdvan). Şehre-mininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler: Galatada: (İsmet). Hasköyde: (Yeni Türkiye). Kasımpaşada: (Turan). Sarıyerde: (Osman). Şişlide: (Halk). Taksimde: (Taksim, Beyoğlu).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükkadada: (Şinasi). Heybelide: (Tanaş). Kadıköy Pazaryolunda: (Rifat). Modada: (Sıhhat). Üsküdar Is-kelebaşında (Merkez).

OKUYUCU MEKTUPLARI

Otomobilden düşen balye, evden çalınan elbise

Okuyucumuz Gönende manifaturacı A. Selvi bu son günlerde ehemmiyetsiz de olsa iki talihsizliğe uğramış, iki can sıkıntısı geçirmiştir. Birincisi İstanbulda tüccardan Nesim Mizrahi'den aldığı 118 lirahlık bir balyayı şoförün düşürmüş olmasıdır. İkincisi de 30

lira kıymetinde elbiselerinin çalınmış olmasıdır. Meselelerin birincisi üzerinde söz söylenilemez, çünkü mahkemeye itikal etmiş ve şoförle suç olmadığı görülerek beraat etmiştir. Elbiselerin çalınması meselesine gelince okuyucumuz tetkikatın biraz daha siki yapılabileceği düşüncesindedir.

Okuyucularımıza cevaplar

Z. T. imzalı bir mektep meselesinden bahseden okuyucumuz:

Yanıyorsunuz, bir çocuk aynı sınıfta bir sene ikmale, ikinci sene de ipka kalmaz. Hakikatte iki defa dönmüştür. Bundan başka hocaları hatır ve gönüle bakmakla itihâm etmekte de haksızsınız. Yalnız kumbaranın nasıl olup ta kaybolduğuna aklımız ermedi, fakat bizim de sizden bir sorgumuz var: Böyle basit bir işten bahseden bir mektuba imza ve adres atmaktan neye çekindiniz?

Bay (Ahmed Refik) e:

Futbol takımlarımızın Vıyanalılarla yaptıkları maçı gördükten sonra fikrinizi değiştirmiş olacaksınız. Takım teşkilinde federe olmıyan klüplerden istifade edilme bahsine gelince, bu bir isimname meselesidir.

Küçük hırsızlar

Bir zabıt kâtibinin 295 lirasını çaldılar, fakat yakalandılar

İstanbul birinci hukuk zabıt kâtibi Bırhan evvelki gece ehemmiyetlice bir macera geçirmiştir.

Bırhan, Erenköyünde, oturmaktadır. Evvelki akşam bir komşusuna gitmiş, ve onunla bahçede oturup çene çalmışlardır. Hava çok sıcak olduğundan Bırhan ceketini çıkarmış; ve bir ağaç budağına asmıştır.

O sırada Saim ve Hamit adında iki küçük göz yumurcak, ağaçtaki ceketini görmüşler, ve usulca bahçeye girerek, lâkırdıya dalmış ahbabların gâfletlerini kollamışlardır.

Kolladıkları fırsatı bulur bulmaz da, ceketin iç cebindeki 295 lirayı aşırı sızdırmışlardır.

Fakat çocuklardan biri 11, diğeri on yaşındadır. Ve ikisi de ele geçirdikleri paraların hakiki kıymetlerinden bihaberdirler.

Bu itibarla aşırı paraları gizlemek lüzumunu bile hissetmemişler, ve öteberi almak için girdikleri bir dükkânda tomar halinde çıkarmışlardır. Bu vaziyet dük-kâncıyı bittabi şüphelendirmiş, ve onun zabıtaya ihbarı üzerine de küçük hırsızlar yakalanmışlardır.

Çalınan paranın 270 lirası çocukların ellerinde bulunmuştur.

Zabıta, eksik kalan yirmi lirayı da araştırılmaktadır.

İstinye dok şirketi mahkemeye verildi

İstinye Dok şirketinin, gümrük kaçakçılığı yaptığı iddiası üzerine, hak-kında takibata başlanmıştır. Şirketin evrakları dokuzuncu ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Merkez Kumandanlığına çağırılan Subaylar

İstanbul Merkez Komutanlığından: Topçu Astegmen Şükrü (933-15), Nusret (933-40), Hayri (933-42), Necmettin (933-35), Kemal Asım (933-66), Nuri (933-70), Halit Ziya (932-42), Şefik (933-79), Enver (933-55), İhsan (933-75), Yarısubay Alâettin (934-2), Kadri Yekta (934-46), Aziz (934-58), Reşat Kadri (934-108), İsa (930-51), Kâmil (934-87), Selâhaddin (934-29), Hüsamettin (934-31), Bırhan (934-98), Haydar (934-97), ve nakliye yarısubay Rasim 934-4 ün Merkez komutanlığına müracaatları.

Avcıları davet

İstanbul Avcılar kurumundan: Ekseriyetin vâki olamaması dolayısıyla içtimaî umumî ve idare heyeti seçimi 14/6/936 Pazar günü saat 17 de yapılacağından umum azanın gelmeleri rica olunur.

Doktorumuzun cevabı

Fatihe okuyucularımızdan Abdullaha: — Mektupla kat'î bir netice almak mümkün değildir. Behemehal bir mütehasşis muayene olunmanız lâzımdır. Diğer hastaların için kaziyeye böyledir. İsterseniz size mütehasşis tavsiye edebiliriz. Yahut etibba muhadenet cemiyetinden sorabilirsiniz.

Gaziantep'te M. Behçete:

— Size san'at mektebini tavsiye ederiz. Bulduğunuz muntaka, ancak Konya ve Ankara san'at mekteplerinden birine girmeniz imkânını verir. Yaşınız 16 yı geçmemiş ve ilkmektep mezu olmuş iseniz bu mektebe girebilirsiniz. Ayrıca her sene maarif leyli meccani talebe imtihanı yapar. Bu imtihanlara siz de girerseniz ve kazanırsanız leyli bir mektebe yazılabilirsiniz.

İpekliler ıslah edilecek

İpekçiler gelecek perşembe toplanıp karar verecekler

Rekabet yüzünden, ipekli kumaşların kalitesi bozulmuştur. İpekçiler, bir çok çarelere baş vurarak, mallarını, daha ucuz elde etmenin yolunu bulmuşlardır. Fakat, bu vaziyet halkın aleyhinde olmuş ve halk ta, ipeklileri mize karşı eski râğbetini göstermemişe başlamıştır.

Buna mâni olmak için İktisat Vekâleti, ipeklilerin cinsini ve imal şeraitini tesbit eden bazı esaslar vücuda getirmiştir.

Fakat bu esaslar bir karar altına alınmadan evvel ipek fabrikatörlerinin fikirleri öğrenilmek istenmiştir. Bu sebeple, vekâletin tesbit ettiği esaslar, fabrikatörlere bildirilmiştir.

Dün, alâkadarlar, ticaret ve sanayi odasında bir toplantı yapmışlardır. Fakat, ekseriyet hasıl olmadığından içtima gelecek perşembe gününe kalmıştır.

Haydarpaşa lisesinde bir hâdis

Haydarpaşa lisesi 3 üncü sınıf talebesinden Refet sözlü imtihan esnasında muallim Muammere karşı bazı fena hareketlerde bulunmuş ve hakaret âmiş sözler söylediği için mektep idaresi talebeyi polise teslim etmiş ve aynı zamanda da mektebin haysiyet divanına vermiştir.

Çakır İzzet istintak dairesinde

Karısını Yunus isminde bir şoförle münasebetsiz bir vaziyette yakalaya rak öldüren şoför Çakır İzzet dün altıncı sorgu hâkimliğine tevdi edilmiş ve sorgu hâkimi tarafından ifadesi alınmıştır.

Şehremini Halkevinde Toplantı

Şehremini Halkevinde: Cumartesi günü saat 21 de Ev salonunda aylık toplantı yapılacak. Gençlerin hazırladıkları temsil görülecek musiki parçaları dinlenecektir. Kemalizin kuvveti adlı bir konferans ta verilecektir. Yurtdaşlar davetlidir.

Yeni Neşriyat

Perşembe Gazetesi — Perşembenin 63 üncü sayısı fevkalâde nefis bir kapak içinde ve dolgun münderecatla çıkmıştır.

Nebatlar — Muallim Fahri Dalsar tarafından bu isim altında «Hayatı kuran sesli dünya» hakkında resimli ve tabiatın şaşırtıcı varlıklarından bâhis olmak üzere kıymetli bir eser neşredilmiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

Urfa baştan başa tarihî eserlerle dolu bir şehirdir

Dağlarda bir çok mağaralara tesadüf ediliyor, bunların ekserisinin renkli ve kabartma resimlerle süslü olduğu görülüyor

Urfayı selden kurtarmak için Karakoyunluların yaptıkları dere

Urfa (Hususî) — Urfanın her tarafı eski eserlerle doludur. Bu eserlerin başında Urfa kalesi gelir. Bunun yapılış tarihi belli değilse de milâdî beşinci asırda İranlılar ve on ikinci asırda da Akkoyunlular tarafından iki defa tamir edildiği anlaşılmaktadır. Kale büyük bir kaya parçası üzerine inşa edilmiş, etrafı derin ve geniş bir hendekle çevrilmiştir. Kalenin aşağısında büyük bir mağara vardır ki halk Hazreti İbrahim'in bu mağarada doğduğuna müte-kittir. Sonra burası tadil edilerek güzel bir cami haline konulmuştur. Tarihi eserlerden biri de Ulucamidir. Bu caminin minaresinin çok gayan dikkat bir tarzı mimarisi vardır. Ulucami milâdî birinci asırda kiliseler olarak inşa edilmiş ve Kızıl kilise adıyla tanınmıştır.

Vaktile dağlardan inen sular hemen her zaman şehri istilâ etmiş, bütün Urfada bulunan Karakoyun deresi şehri sellerin basmasının önüne geçmek için Karakoyun-

lulardan Gülüsm Sultan tarafından sun'î olarak yaptırılmıştır.

Burada halife Harunürreşit zamanında yapılan darülfünun ve rasat kulesinin de harabeleri mevcuttur. Velhasıl Urfa baştan başa tarihî eserlerle dolu bir şehirdir.

Dağlarda bir çok mağaralara tesadüf edilmektedir. Bu mağaraların bir çoğunun içi gayet süslüdür. Ve renkli tasvirle doludur. Bir kısmında da kabartma tasvirler vardır.

Belediye bahçesi görülen lüzum üzerine genişletilmeğe başlanmıştır. Bahçenin bir köşesinde bulunan büyük bir han istimlak edilerek bahçeye katılmıştır. Diğer taraf tan sebze pazarının bir tarafında bulunan sıra dükkânlar baştan başa yıktırılmıştır. Yerlerine beton dan dükkânlar yaptırılmağa başlanmış ve cadde de haylice genişletilmiştir. Asfalt olarak inşasına başlanılan bu cadde, mezbahe, hayvanat pazarına kadar uzatılacaktır.

Adapazarlılar tenezzüh treni istiyorlar

Adapazarı (Hususî) — 6 Haziran'dan itibaren Sapanca ile Adapazarına İstanbul ve İzmitten tenezzüh trenleri gelmeğe başlamıştır. Trenler daha ilk gününden itibaren kalabalık bir halde gelmektedirler. Adapazarlılar da Devlet Demiryolları idaresine müracaat ederek her pazar günü İstanbul - Adapazarı arasında bir tenezzüh treni işletilmesini dilemişlerdir.

Sarıköyde postane açılacak

Sarı köy (Hususî) — Nahiyemiz imar edilmeğe mühtaçtır. Ormanlar su tesisatı yoktur.

Nahiye postahanesinden mahrumdur. Burada, arıcılık, peynircilik ve boyacılık meşgul olan sayılı tüccarlar vardır. Bunlar İstanbulla muhabere edememek yüzünden büyük zararlar görmektedirler.

Geçen hafta, Balıkesir valisi Salim Gündoğan nahiyemize gelerek tetkiklerde bulunmuş, halkla temas ederek ihtiyaçları tesbit etmiş, sevindirici ka-

Adapazarı fabrikasında

Nazillide madeni malzemesi yapılıyor

Adapazarı (Hususî) — Adapazarı Türk Ticaret Bankası tarafından Adapazarında açılan fabrikalar şehrin iktisadî durumu üzerinde büyük roller oynamaktadır. Madeni eşya üzerine yapılan imalât memleketin her tarafına sevk edilmektedir.

Her nevi araba, mobilya, baskül, pulluk, eğer ve makine aksamı bu fabrikaların en belli başlı işlerindedir. Şimdi Nazillide kurulması takarrür eden dokuma fabrikasının madeni malzemesi bu fabrikada yapılmaktadır.

Banka orman işlerine de büyük bir ehemmiyet vermektedir. Fabrikada mühim miktarda kereste imal edilmekte ve demiryolu için traversler de yapılmaktadır.

Dört spor klübü birleşti

Adapazarı (Hususî) — Şehrimizde bulunan dört spor klübü C. H. P. nin emriyle ikiye birleştiler. İki klüp haline getirilmiştir. Bu klüplerden yeni ay spor ile gençler birliği birleşerek Genç ay adıyla yeni ve canlı bir klüp teşkil etmişlerdir. Yeni idman yurdu ile Sakarya da birleştirilmiştir. Lik maçlarına pek yakında başlanacaktır.

Anadoluda zararlı yağmurlar

Adapazarı (Hususî) — Yağmurlar bütün şiddetile devam etmektedir. Mahsulâta zarar vermiş değilse de devamı ileride iyi neticeler vermeyecektir.

Son yağın yağmurlarla Adapazarına bağlı Çarha ve Kara Pürçek köylerinde bulunan dereler taşmış, seller tarlaları tahrip etmiştir.

★

Muş (Hususî) — Yağmurların şiddetle devam etmesi yüzünden şehir içinden akan ırmak taşmış, şehrin ortasında bulunan taş köprüyü yıkmıştır.

Bunun üzerine derhal faaliyete geçilmiş, bir günde muvakkat bir köprü kurulmuş ve üstünden otomobil geçirmeğe muvaffak olunmuştur.

Yağmurlar, şehrin arasındaki şose-ler üzerinde de tahribat yapmıştır. Fakat, pek az bir zamanda tamir edilmiştir.

Kızılay menfaatine güreş

Balıkesir (Hususî) — Pazar günü Ali Hikmet alanında Balıkesir muntazası lik maçlarına başlanmıştır. Süslü ve güçlükle imdan birliği maçını birlikli-ler 3 - 0 kazanmışlardır. İdman yurdu ile idman gücü arasındaki maç da 3-3 berabere neticelenmiştir.

Kızılay namına yapılan güreş, çok zevkli olmuştur. Bir çok namlı pehlivanlar, güreş müsabakasına iştirak etmişlerdir.

Fennî arıcılık ilerleyor

Sarı köyde fennî kovanlar

Sarı köy (Hususî) — Nahiyemizde, oldukça kazançlı bir iş olan arıcılığa, büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Arıcılık burada, hemen herkes tarafından yapılmaktadır. Bir çok kimselerde, yeni usul arı kovanları mevcuttur.

Halk fennî arıcılığın çok verimli bir iş olduğunu anlamış, ve hemen herkes fennî kovanlar vücuda getirmişlerdir.

İzmitte kiraz bu sene her seneden daha bol

Şehirde bir çok yeni ev yapılmasına rağmen kiralar hâlâ yüksek, halk şikâyet ediyor

İzmit (Hususî) — Şehirde pek çok yeni ev yapılmış olmasına rağmen kiralar pek yüksektir. Meselâ dar ve gün görmeyen sokaklardaki 2-3 odalı evler 15-20 lira, bundan biraz daha güzel olanlar ise 35, 40, 50 liraya icara verilmektedir. Ev kiralarının bu yüksekliği memurinin geçimi üzerinde fena bir tesir bırakmaktadır.

İzmitte gazoz ihtikârı

İzmit gazozcuları aralarında bir tröst yapmışlardır. Bu birleşmeyi müteakip derhal gazoz fiyatlarında bir yükseliş göze çarpmıştır. Bu da yetişmiyormuş gibi halk gazozların eskilerine nisbeten fena yapıldığını söylemektedir.

İzmitte bu sene kiraz bol

Yarımcı, Tavşancıl, Hereke, Değir-

mendere ve Sapancada kiraz rekoltesi diğer senelere nisbetle pek boldur. Garip tir ki bu fazlalığa rağmen fiyatlar haylice yüksektir. Buna sebep te müstahsilden ucuzca alınan kirazların kabızmalarının elinde keyfi ve kontrolsüz fiyatlar artışır.

İzmit lik maçları başladı

Bu hafta başlayan lik maçlarında ilk karşılaşma İzmit İdman Yurdu ile Hereke İdman Yurdu arasında olmuştur. Akşam 9 - 1 mağlup olan Hereke takımı bu maçta büyük bir canlılık göstermiştir.

İdman Yurdu zayıf zannettikleri rakipleri karşısında cansız bir oyundan sonra devreyi 2-1 sayılık sönük galibiyetle bitirmişlerdir.

Boş kibrit kutuları

Adapazarı (Hususî) — Piyasadaki kibrit kutuları yarı yarıya boş çıkmaktadır. Halk bayilere şikâyette bulunmakta, fakat onlar da:

— Ne yapalım bize bunları veriyorlar, bunları satıyoruz, demektedirler.

Hâdiseler Karşısında

Tipler

— 4 —

Bu bir futbol hakemidir:

Yolda yürür. Gözleri etraftadır, başkalarının hiç bir hareketini gözden kaçırmak istemez; sağdan tramvay gelir, soldan otomobil. Fazla ürkeklik göstermez; ikisinin arasında iğriye, kıvrıla geçmek isterken, otomobilin çamurluğu dizine dokunur; bağırır:

— Haval!

Sonra düşünür; kendine dokunan top değildir, otomobil çamurluğudur. Biraz sonra yolda bir kaza olur, tramvay otomobile çarpır:

— Favull!

Yoluna devam eder. Arkadan bir ses duyar:

— Be adam kör müsün?

Hışımın başını arkaya çevirir:

— Hakem kör müsün?

Diyen, maç seyircisine bakar gibi, yük arabasının arabacısına bakar:

— Ben vazifemi bilirim.

— Senden lâf istemiyorum, yolun kenarına çekil!

Çekilir. Bir gazetecinin elindeki gazetede ki manşeti görür:

«İngiltere İtalyaya meydan okuyor.»

Gözünün önüne bir futbol sahası gelir; siyah gömlekliler İtalyanlar, üç renk formalı İngilizlerle karşı karşıyadırlar. Kendi de ortalarında... Paslar deşset, şutler mükemmel, gol üstüne gol olur. Kendi kendine söyler:

— Haydi santrayal!

Yolun tam ortasına çıkar.

Yanımdan bir tramvay geçer.

— İyi amma bu ofsayt oldu.

Arkadan gelen otomobil frenleri sıkar, kornayı çalar; çığnemesine ramak kalmıştır. Kendini kaldırıma atar; arada bir dükkânın kapısından içeri atar:

— Gol!

İMSET

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki!

— Sporcularımıza gün doğdu, Hasan Bey!

... Futbolcu Salâhaddin, Amerikalı bir milyoner kızla evleniyormuş,

... Kaleci Avni de başka bir zengin bayan ile baş göz olmak üzere imiş!

Hasan Bey — Ne sandın ya? Bunlar futbolcu oldular diye, ömürlerinin sonuna kadar topçu vaziyetinde mi kalacaklardı?

İtfaiyeyi kimler, nasıl ve niçin aldatırlar?

Muziplerden biri yakalanınca şunları söyledi: "İtfaiyenin bir geçişi var ki seyrine doyamıyorum. 10,5 kuruşa kıydım mı elim telefona gidiyor. Açıp (imdat, Taksimde yangın var) diye bağıryorum,"

Yazan: Selim Tavfik

Istanbul itfaiyesi iş başında

Dün saat 13 raddelerinde, Beyoğlu itfaiyesinin telefonu çalıyor.. ve telefonda bir erkek sesi telâşla bağıryor:

— İmdat... Taksimde yangın var! Bu telâşlı muhataptan, telefonun numarası, ve yangının çıktığı apartmanın adresi alınıyor. Bu numarayla adresin bir kenara not edilmişinden sonra, itfaiye derhal yola çıkıyor, bir kaç dakika içinde de Taksime varıyor.

Fakat itfaiyeciler telefonda adresi verilen apartımanda kibrit alevi bile görüyorlar. Ve apartımının balkonlarına yağılan kiracılara soruyorlar:

— Yangın nerede?

Bir münasebetsiz, bu suali alaya alıp gülüyor:

— Yangın yüreğimde!

Bir yardıma gecikmek endişesiyle kıvranan itfaiyeciler, bu cevaptaki nükteli sözecek halde değildiler. Gene soruyorlar:

— Yani: «Yüreğim» apartımın da mı?..

— Hayır, yüreğimin içinde!..

Aklı başında bir zat bu münasebetsiz müstahak olduğu cevabı verdikten sonra, itfaiyecilere, cevabını beledikler suali soruyor:

— Neredeymiş yangın!

İtfaiyeciler cevap veriyorlar:

— Biz de onu soruyoruz ya?

Fazla uzamayan bu konuşma itfaiyecilere, bir serseri tarafından aldatıldıklarını anlatıyor.

Ve itfaiyeciler, yerlerine dönüyorlar.

Bu münasebetle ben dün, itfaiye müdür muavini Eşrefle görüşmek istedim.

Fakat, o:

— Siz, diyor, beni cevap vermekten affedin, ve suallerinizi lütfen, belediye fen heyeti riyasetine tevcih buyurun. Hem zaten ben, beyanat vermeye selâhiyetim değilim.

Ben, bu zihniyetin çürüklüğünü isbata çalışmayı faydasız bir zahmet saydım.

Ve fen heyeti reisine baş vurmadan önce, basit sorgularımın cevaplarını, kapı önünde cigara tütüren bir itfaiye neferinden almak istedim. O, gazeteci olduğumu anlar anlamaz, yangın kulesinde fener görmüş gibi telâşlandı, ve:

— Aman birader, dedi, ben, yangından korkmam amma, gazeteciden ürkerim. Çünkü bir gazeteci suali, bazan bir yangın alevinden tehlikelidir.

Fakat isminden bahsetmiyeceğimi vaadedince, açılmakta mahzur görmemiş olacak ki:

— Doğrusunu istersen, dedi, bence, itfaiyeye yangın haber vermenin yolunu değiştirmek lâzımdır. Çünkü eğer bu yol değiştirilmezse, itfaiye çocuk çocuk eğlencesi haline girecektir. Aklına esen, telefona sarılıp itfaiyeyi çağırıyor.

Bereket ki, telefon numarası, adre-

Elli yıl evvel Ankara yolu

Ankaraya tren ile en geç on sekiz saatte gidilir. Bugün yolcu uçakları bu yolu iki buçuk saatte almaktadırlar.

Eski gazeteci ve sayılay Bay Ahmet İhsan'ın 43 yıl evvel «Serveti Fünun» da Ankara müşahedatı» adı altında çıkmış bir seyahat notları vardır. Ahmet İhsan 1893 de Ankaraya ikinci seyahati münasebetle bu notları tesbit ederken, 1880 de babası Bay Halidin Ankara defterdarlığı vesilesi ve çocukluğunda yaptığı birinci yolculuktan da bahsetmektedir.

1880 denberi tam elli altı yıl, yarım asır geçmiştir. O zaman Andoluda Ankara demiryolu yapılmamıştır. Yolculuk «lândo» denilen arabalarla yapılmakta idi. Hattâ «lândo» bulmak kolay değildi. Tatar arabası bulmak ta bahtıyarlık sayılırdı. Şose yoktu. Yollar bozuktu. Ve Ankaraya Bursa üzerinden gidilirdi. Ahmet İhsan: «... Ankaraya ilk vuku bulan seferde Bursadan her ne kadar lândo ile hareket etmiş idisek te arabayı tesviyesiz yolları geçirmek için çektiğimiz zahmet, dahilde, hattâ Ankarada lândo görmemiş halkın irae ettiği hayret son derece sedit idi» diyor. Bursadan Ankaraya lândo ile on günde gidilirdi. Ahmet İhsan çocukluğunda on gün süren yolculuktan sonra Ankarayı uzaktan ilk gördüğü an o kadar sevinmişti ki on üç yıl sonra: «Hissiyatım elân teferrüatle hatırı neşatımdır» diyerek sözüne şöyle devam ediyor: «O gün sabahtanberi gayet bozuk yollarda yalpa ederek, baş vurarak kat'ı mesafeden sonra nihayet arabamız hayvanların başını çekerek bir vaziyeti müftechirane ile: — «İşte Engürül demişti.» diyor. O zaman gözlerinin önünde kapkara bir şehir belirmişti.

Aradan elli altı yıl geçmiştir. Bugün Anadolu baştan başa demiryollarla örülmüştür. Kasabalarımızı birbirine otomobil, otobüs ve trenler bağlamıştır. Ve bugün bir yolcu uçağı gök yüzünden yer yüzünün en modern bir büyük sitesi üzerine doğru inerken, pilot yolculara seslenir:

— İşte Ankaralı..

Reşad Ekrem Koçu

si filân sorulunca sapıtıyorlar da, kanmıyoruz.

Yoksa akşama kadar kırk serserinin muzipliğine uğrayacağız.

Mangal, tandır, mum kandil kalkıldanberi yangınlar hayli azaldı. Hele sigorta şirketleri iflâsa başlayalıdanberi, kundakçılar da seyredildi.

Fakat, şimdi de, işsiz güçsüz serserilerden rahatımız yok. Geçenlerde bir tanesini nasılsa ele geçirmişlerdi. Herif:

— Ne yapayım? demiş, bizim itfaiyenin bir geçişi var ki, seyrine doyum olmuyor. Hele çan seslerine bayılıyorum. On buçuk kuruşa kıydık mıydı, gel keyfim gel.

Geçecekleri yolun üstünde bir kahveye oturuyorum, hem gidilerini, hem dönüşlerini seyrediyorum. Hem burada kızacak ne var anlamam ki? Bir doktoru bir yere çağırırsalar ve o gidinceye kadar hasta iyi olsa, doktorun dövmemesi mi lâzım?

İtfaiyecilerin gittikleri yerlerde ateş görmeyince:

— Vah, vah... Yangın yokmuş! diye üzölmeleri de doğru değildir. Halbuki onlar, bir fakirin yangına uğramamış olmasını, âdeta sukutu hayal telâkki ediyorlar.!»

Görüyorsunuz ya mantığı? Açık gözler, bize on buçuk kuruşa boşubuşuna on iki mahalle doluşturdiktan sonra üstelik neredeyse bir de tarziye isteyecekler! Sözüme ona iyi niyet besleyen muhabirlerinden çektiklerimiz de caba..

Geçenlerde bu civarda bir yere çağırılmıştı. Ne yangın vardı, ne bir şey. Meğer, bize telefon eden âşık, bir evdeki kırmızı abajörü alev sanmamış mı?

★

Belediyenin heyeti fenniye reisi Hüsnü ise, bilâkis çok nikbin:

— Vâkıâ, diyor, son aldığımız haber

"Son Posta"nın müsabakası: 40 Tarihi Vak'a ve 40 Tarihi Tablo

22 - Wellington

Napoleon Elbe adasından Fransa'ya döndükten sonra, sulhu muhafaza edeceğine dair samimi teminatına rağmen Prusya, İngiltere kralları Fransa'ya taarruz etmek için ittifaklarını yenilemişlerdi. Fransa imparatorunun Rusya Çarı veya Avusturya imparatoru ile birleşmek için yaptığı teklifleri de bu iki hükümdar geri çevirmişlerdi. Napoleon için harbetmekten başka çare kalmıyordu. Binaenaleyh müttefikler hazırlıklarını tamamlamadan onları ayrı ayrı ezme üzere 324.000 kişilik bir ordu ile Belçikaya girdi.

General Wellington kumandasındaki İngiliz ordusu Anverste karaya çıkarılmıştı. General Blucher kumandasındaki 210.000 kişilik Prusya ordusu Ren üzerinde idi. Napoleon 16 haziranda Ligny'de Blucher'i mağlup etti, fakat Prusya ordusunu tamamen ezmeğe muvaffak olamadı. General Grouchy'yi 30.000 kişi ile Prusyalıların tabibesine memur ederek kendisi İngilizlerin üzerine yürüdü. Wellington Brüksel yolu üzerinde Waterloo kasabasının cenubunda kuvvetli bir mevzi tutmuştu.

Harp 18 haziran 1814 de bir pazar günü başladı. Ertesi gün müthiş bir fırtına ile tufanı andıran bir yağmur yağdı. Waterloo ovası bir göl halini alarak askerler su içine battılar. Kunduralarında en aşağı üç okka çamur kaldıran efrat yorgunluktan ezilmiş bir halde idi. Bilhassa topçu, manevra kabiliyetini tamamen kaybetmiş, güneşin yeri biraz kurutması için öğleden sonraya kadar gecikmişti. Bu gecikme Napoleonu mahvetmişti. Napoleon İngilizlere ezici hücumunu yapmadan manevraları ile Grouchy'yi aldatan Blucher onun elinden kurtulmuş ve Waterloo muharebe meydanına yetişmişti. Mareşal Ney'in kumandasındaki süvariler «bir çelik denizi» gibi Wellington üzerine atılmış, fakat bu müthiş taarruz kırılarak harp meydanını terk etmişti. Napoleon da bütün ihtiyatlarıyla Prusyalılara saldırmak mecburiyetinde kal-

mıştı. Akşam yedi buçukta Prusyalıları geri attıktan sonra hâssa kuvvetlerle İngilizlere son kat'i hücumu yaptı. İngilizlerin faik ateşi karşısında bir kaç saniye içinde hâssa ordularının üçte ikisini kaybetti. Bu sırada idi ki ikinci bir Prusya ordusu harp meydanına gelmişti. Fransız ordusu perişan oldu ve panik başladı. Takip eden Prusya süvarileri tarafından sabahın saat ikisine kadar kılıçtan geçirildi. 28 haziranda Paris'e dönen Napoleon ertesi gün imparatorluktan ikinci defa olarak istifa etti ve Parisi terketeder Rochfosta gitti. Oradan Amerika'ya geçmek istiyordu. Tarihteki rolü artık bitmişti.

Waterloo meydan muharebesini yüksek mukavemeti ve soğukkanlılığı ile kazanmış olan General dük Wellington Napoleon ile aynı yılda, 1769 da doğmuştu. Büyük ihtilâlden evvel, askerlik tahsilini Fransa'da Angers askeri mektebinde yapmıştı. Daha çocukluk çağlarında iken soğukkanlılığı ve metaneti ile temayüz etmişti. Büyük ihtilâlin arifesinde, Fransanın Hindistan ve Kanada gibi iki müstemlekesini zaptetmiş olan İngiltere ile Fransa arasında millî bir husumet vardı. Asıl adı Artur Wellesley olan küçük Wellington, Angers mektebine ilk gittiği gün oradaki Fransız çocukları tarafından nefretle karşılanmıştı. Fakat yalnız tahsil için gelmiş olan Arthur bu karşılanış tarzına metanetle ve soğukkanlılıkla mukabele etmişti ki bilâhare aynı meziyetlerle Waterloda Fransa imparatorunu mağlup edecekti. Ressam G. W. Joy bize bu sahneyi göstermiştir. Küçük Arthur, yeni mualliminin sorduğu suallere cevap veriyor. Fransız çocukları onunla alay etmekteydiler. Duvara «hain İngiltere = Albion Perfide» diye yazmışlardır. Sonraları kendisine «Demir dük», lâkabi verilecek olan çocuğun güzel ve temiz yüzünden ruhunun metaneti okunmaktadır. Wellington 1852 de ve Napoleon'dan 31 yıl sonra ölmüştür.

Reşad Ekrem Koçu

Karamanda çekirge mücadelesi

Karaman (Hususi) — Son günler zarfında çekirgeler mahsulâta mühim miktarda zarar vermektedirler. Bu yüzden şehirde şimdiye kadar görülmemiş bir faaliyetle çekirgelerin imhasına çalışılmaktadır, iyi neticeler elde ediliyor.

Havaların rütubetli gidişi bu yıl mahsul için çok faydalı olmuştur. Diğer yıllara nazaran çok daha fazla mahsul alınacağı umulmaktadır. Çiftçi büyük bir memnuniyet göstermektedir.

doğrudur. Beyoğlu itfaiyesi, dün aldatılmıştır. Fakat bu, itfaiyenin kuruluştan beri üçüncü, nihayet dördüncü iffal hâdisesidir.

— Bunun tamamen önüne geçmenin çaresi yok mudur?

Heyeti fenniye reisi, beni ümide düşüren tereddütsüz bir kat'iyetle:

Karamanda yeni inşaat

Karaman (Hususi) — Karamanda imar ve inşaa faaliyetine hararetle devam edilmektedir. Cumhuriyet meydanındaki eski tahta kepenkli, ağaç destekli helvacı ve bakkal dükkanları yıktırılmış ve beton binalar yaptırılmıştır. Şehirdeki kasap dükkanları da sıhhi ve asri bir şekle sokulmuştur. Burada keçi eti 20 koyun ve kuzu etleri de 25 kuruşa satılmaktadır.

— Vardır! diyor, Merakla soruyorum:

— Nedir?

O, gülererek verdiği bir cevapla az evvelki ümidimi söndürüyor:

— Şehirde içtimâi seviyesi düşük insan bırakmamak!

Selim TEVFİK

GÖNÜL İŞLERİ

Okuyucuların Suallerine Cevaplarım

Ankara'da Yenişehirde x. x. x.: Mektubunuzu alâka ile okudum. Her genç kız gibi sizin de sevgi kurbanı olduğunuzu gördüm. Sevginizi, daha doğrusu zaafınızı erkeğe göstermek ve onun oyuncağı haline gelmeğe razı olmakla büyük hata etmişsiniz. Erkekler insafsız mahlûklardır. Bu kabil zaafardan istifade etmeği bir hüner sayarlar.

İş meydana çıktıktan sonra evlenmem tehirini ilk defa siz istemekle ikinci batayı yapmışsınız. O bunu da fırsat bilmiş, şimdi nişana yanaşmıyor.

Bence bu adam maksadını aldığı vaziyette açıkça göstermiştir. Maksadı evlenmek değil, sizinle boş vakit geçirmek, zaafınızı devam ettiği müddetçe ondan istifade etmektir. Anlattığınız evsafi haiz bir kızın böyle bir erkeğini zevkine alet olması yazıktır, biraz şiddet gösteriniz ve nişanlanmakta değil, nikâh olmakta ısrar ediniz. Bu hususta ai-

lenizin de yardımını isteyiniz.

★

Ankara'da Faik: Gazetede gördüğünüz yazı size ait değildir. Zaten anlattığınız vak'a ile gazetede bahsedilen vak'a arasında münasebet te görmedim.

Maamafih size fikrimi söyleyeyim. Bence iş mahkemeye kadar aksettikten, kız da sizi bu kadar güç vaziyete düşürdükten sonra, artık onun sözüne kâmp tek-tar onunla evlenmeğe kalkmak çocukluk olur. Bence bu macerayı bu kadarla kapanmış telâkki ederek ve artık üzerinde durmayın.

★

«Bir gençle sevişiyorum. Evlenmeği de düşünüyorum. Yalnız bu gencin ihtiyar, hastalıklı bir babası ve dört tane küçük kardeşi var. Bunların hepsine bakmağa mecbur. Kazancı mahdut. Evlenirsem ben de bu çocukların yanında, belki de onlara annelik ederek yaşamağa mecbur olacağım. Bu hal beni korkutuyor. Siz ne dersiniz?»

Nuriye

Mademki korkuyorsunuz, ayrı yaşamak şartile evlenmeğe razı olursanız evlenirsiniz. Aksi takdirde ihtiyatlı hareket edin, daha iyi olur.

TEYZE

Casus yetiştirmeğe mahsus mektepleri gezenler neler görürler?

Bir casusun mektebe alınırken geçirmeğe mecbur olduğu imtihanların isimleri: Ateş, salıncak, göz terbiyesi, İskoçya duşu

Büyük harpten sonra, casusluğun herkes tarafından yapılamayacağı kanaati umumileşmiştir.

Çeşit çeşit casuslar vardır. Kimisi, hükümet merkezlerinde, fırka karargâhlarında, bürolarda, vesikalar ve evrak üzerinde çalışırlar, kimisi de tüccar, mühendis, gazeteci olarak istihbarat işlerinde hizmet ederler.

Casusluğu kendilerine meslek edinenlerin cemiyetleri ve şirketleri de vardır. Umumi harp esnasında Fransız erkânı harbiyesinde, ikinci şube şefliğine getirilen kumandan Ladoux casuslukla hiç münaşebeti olmayan bir adamdı. Ve bu yüzden çok sıkıntılar çektiğini itiraf etmiş, ve Almanlar tarafından bir hayli de atlatıldığını saklamamıştır.

Casusluk Fransada zayıftı. Dijonda açılan casus mektebi talebelere lazım gelen tedrisatı veremiyor, ve Fransızlar Almanların karşısında zayıf kalıyorlardı.

Alman casus teşkilâtı başında olan kolonel Nikolai İngiliz casuslarının teknik bilgilerini methederek diyor ki:

Londradaki casus mektebi 5 sınıftan mürekkeptir. Bir casusun faaliyet sahasına çıkabilmesi için bu sınıfları geçerek mezun olması lazım gelmektedir.

Entellicons servise dahil olan bir insan İngiliz yüksek mahafilinde hürmetle takdir edilmektedir.

Casusların ihtisası:

Casus namile ortaya çıkan bir insan eskiden casusluk işlerinin her çeşidini yaparın zannederdik, bugün casusluk muhtelif ihtisas kollarına ayrılmıştır, bu lüzumu ilk defa İngiltere duyarak, harpler için, mükellef bir casus ordusu meydana getirmiştir. Casusların içinde kimya işlerle, radyo işleriyle, elektrik, mekanik işlerle, meşgul olanlar, gazeteci kıyafetine bürünerek münhasıran havadis çalanlar yetiştirilmiştir. Casus olmak için evvelâ ruhi ve fizyolojik imtihanlar geçiren namzetler bu imtihanlarda muvaffak oldukları takdirde, tedrisata başlamaktadırlar.

Ateş: Bir casusun en belli başlı hasleti soğukkanlı olmasıdır. Fakat soğukkanlı demek hassas olmamak demek değildir. Ve unutmamalıdır ki bir casusun soğukkanlılık kadar, hassas olması da lazımdır.

Casus, kağıt göz arasında, anı bir intikal ile hatti hareketini tayin etmesini bilecek, yırtıcı, hırçın, ve sırasında sinirli, ve daima fesat, yani daima fenalığı bekleyen bir vaziyette hazır bulunacaktır.

İlk tecrübe şöyle yapılmaktadır: Casus bir kafilenin içine konmakta, bu kafiye yolda giderken birdenbeşe beş on el silah sesi duyulmakta, ve kafilenin içinden beş kişi derhal yere yuvarlanmakta, civardan yetişen doktorlar, vurulan insanların üzerine eğilerek onları muayene ettikleri anda da, gene psikoloji ve sinir mütehassısları casusu muayene etmektedirler. Bu bir oyundur, fakat casusun bu oyundan haberi yoktur.

Salıncak - imtihan:

Bu imtihanda muvaffak olan casus derhal ikinci bir imtihana tâbi tutulmakta, casus namzedi baş aşağı bir salıncığa konulmakta ve salıncak tam hizaya geldiğinde, salıncığın, dişlerinin, mafsalının üzerinde şişmiş lastik konulan casus namzedinin kendisini salıncaktan atması emredilmektedir. Bunu muvaffakiyetle başaran casus trenlerden, otomobillerden icap ettiği zaman kendisini atabileceği demektir ki, bir casus için en ziyade lazım olan vasıflardan biri de çeviklikdir. Casus bundan sonra, duvarları aşmağı, otomobile sızmasını öğrenir ve bu ameliyeleri yaparken elinde kronometro tutan müşahitler namzedin bu işleri azami süratle yapmasına dikkat ederler. Bütün otomobillerin ne şekilde kullanılacağı da kendilerine öğretilir ve dünya yüzündeki bütün otomobil markaları hakkında kendilerine lazım gelen dersler verilir.

Bu işlerde de muvaffak olan casus yeni bir tahammül imtihanına sokulur, İskoçya duşu denen bu yeni imtihan şöyle olur: Adamcağız kırk derecelik suyun altına sokulur. Orada bir kaç dakika pişirildikten

Casusların çaldıkları matûmatı saklamak için kullandıkları vasıtalarından bir kaçını sonra, su, birdenbeşe soğutulur ve adamın başından aşağıya bu sefer sıfır derece soğuk su dökülür. Müşahitler, namzedin dışlarının birbirine çarpıp çarpmadığını, ne derece titrediğini, bağırıp bağırmadığını tetkik ederler.

Göz terbiyesi: Casus her gördüğünü kaydedemez. Bir çok şeyleri de zihnine naksetmek mecburiyetindedir. Meselâ bir fabrikada dolaşırken makinelerin nasıl işlediğini, bir tezgâhta yeknazarda kaç amelinin kaç tonluk bir gemi iskeleti üzerinde çalıştıklarını anlamalıdır. İnşa edilen geminin hangi saçıtan ve kaç santim kalınlığında olduğunu, bir mazot tankının zırhlarının kaç santim olduğunu, bir yığın kömürün kaç ton çekebileceğini derhal kestirebilmelidir.

Casusun lisan bilmesi: Casuslar çalışacakları memleketin lisanını iyice öğrenmekle mükellefdirler. Bir kere yalnız lisan meselesinden dolayı, her casusu, her memlekette istihdam etmeğe imkân yoktur. Bundan başka, gene her casusun bir sürü de yardımcı lisan öğrenmesi muhakkak lazımdır. Lisani öğrenirken sürati intikal teminleri de yapmak için müteaddit lisanslara aşına hocalar bunları karşılama ahlral, kendilerine ingilizce sual sorunca, onlar o sualin cevaplarını Fransızca, ispanyolca, rumca, ilh.. lisanslarda ne kadar seri cevaplar verdiğini tetkik ederler.

Aldatma dersleri: Casuslar bilhassa muhataplarını aldatmak hususunda usta olmalıdırlar, meşhur Alman şairi Heinrich Heinenin oğlu olan Frank Heire bu vâdide üstat sayılabilir. Frank kendisini Fransız casusu olarak göstermiş, imal ettiği gizli bir ittifaknameyi Fransızlara satmış ve Fransızların da bu ittifakname ile aldanarak büyük zarar görmelerine sebep olmuştur.

Bugün kendisini tekaüde çeken ve bir zamanlar Pariste Almanların hesabına, ve Berlinde de Fransızların hesabına çalışan maruf bir casus, Alman ve Fransız memurlarını üstüste aldatarak atlatmağa muvaffak olmuştur.

Casus yamaklarına, evvelâ yazılarını değiştirmeleri öğretir. Bilhassa, hakikat ile yalan havadislerin birbirlerine karıştırılarak, yazılmaları talim ettirilir. Meselâ 45 santime bir kibrit kutusu aldım dediğiniz zaman muhatabınız 45 numaralı meurdan bahsettiğinizi anlamalıdır.

Yetmiş bir casus iyi fotoğraf çekmesini, yüzüğün, anahtarın, ökenin içine kaçıt saklamasını bilir.

(Devamı 9 uncu sayfada)

Tıbbî bahisler

Ruh hastaları

3

Kokain deliliği

Münevver bir hastam ağıya ağıya anlatıyordu: Kokaine üç sene evvel bir Beyoğlu âleminde alıştım. Bu yüzden her şeyimi, hattâ babamın evini sattım. Annem kahrından öldü. Nihayet yirmi iki yaşında tam manasile bir ahlâk düşkünü oldum.

Bugün dünya medeniyetinin temellerini çürütecek kadar salgın bir keyf hastalığı halinde insan kitlelerinin zayıf iradelerine ve dimağlarına doğru yürüyen ve yerleşen bir zehirdir.

Bu zehrin yapıldığı yer Avrupa medeniyet merkezleri; yetiştiği toprak ta And dağları Afrikanın mukaddes diye tanınan bazı topraklardır.

Bu topraklardaki vahşi kabileler mukaddes ağaç ismini verdikleri Eritroxileu koka adındaki solgun yeşil renkli bu nebatın yapraklarını taze iken çiğnerler ve cenâverlik, kahramanlık, pehlivanlık tecrübeleri yaparlar. Ölümlerinin ağzına bu mukaddes yapraklardan bir tane sıkırtmadan toprağa gömmezler.

Hasad zamanları tertip ettikleri âyinlerde Avrupalılara sattıkları kuka yapraklarından aldıkları altınları boyunlarına gerdanlık, kollarına bilezik diye takarlar.

Vahşetin medeniyet ile bir mübadelesi ve beşeri kitlelerin hastalık ile sıhhat arasında bir mücadelesi hududunu çizen kokain kullananlardan ziyade kullanmayanların kasalarını dolduran bir servet vasıtası olmaktadır.

Yalnız hastalıklarda sancılara karşı kullanılan, diş hekimliğinde bin bir azap içinde dişlerinden muztarip hastalarda uyuturucu tesirinden istifade edilen kokain her hükümet kanununda keyif vasıtası haline girmemesi için şiddetli kanunlarla yasak edilmiş berbat bir zehirdir. İnsan dimağlarının ve karakterlerinin ekserisi bir takım itiyatların esiridir. Kokain alışkanlığı itiyad sahibi olanlarda daha çabuk tesirini ve nüfuzunu yapıyor. Bilhassa ruh zaafına mahkûm olanlar bu zehirle pek çabuk arkadaş oluveriyorlar.

Bizde vaktiyle istipdat zamanında zehrin sırayetinden yılan hükümdarlar tababette kullanılması dahi menetmişlerdi. İlgal zamanında bir bir felâket arasında Varangel kaçakçılarının ve Beyaz Rusların avuçları içine girdi. Kokain, Beyaz enfiye, kar, piring unu, koko, tuz isimlerini değiştire değiştire bir çok ailelerin, cemiyetlerin üst ve alt tabakalarına kolayca yerleşti. Baştan çıkmış güzel Beyaz Rus kadınlarının barlarda, birahanelerde, hususi lokantalarda, otellerde bir tılsım halinde dağıtıkları bu tozla zengin ve asilzade diye tanınan, temiz aile gençleri baştan çıktı. Onları aşılardılar, zehirlediler servetlerini ellerinden aldılar. Bir çok mes'ut yuvaları söndürmeğe uğraştılar. O zaman felâketi; kadın, şöhret, keyif, aşk buluyası ve neş'esi içinde hissedemeyen ve bu uçuruma kendini kaptıran gençler nihayet sokaklarda dolaştılar. Tılsımlı toz elden ele dolaştı çünkü zengin ve münevver genç, artık köşe başında kokain satıcısı, kadın dellâl, umumhane kapıcısı oldu.

Çok az bir zaman içinde İstanbul sokaklarından Anadoluya taşınan bu zehrin şuradında burada, genç mekteplileri, san'at sahiplerini, içtimâi mevki sahibi aile reislerini zehirlediğini vak'alar halinde gördük ve işittik.

Kokain... Alman fabrikalarından saf bir ilâç halinde dağıldıktan sonra bu işin zevk tarafını düşünen muhtekir bazirganların eline geçti, onlar da ruh hastalığıyla malûl zayıf iradeli ve zevk ve hevesine mahkûm gençlere ekseriya tebeşir tozuyla karışık bir şekilde ve oldukça fâhiş bir para mukabilinde gizlice satıyorlar... Seyyar zehir satıcıları tramvay mevkilerinde, büyük ve maruf otellerin, gazinoların kapısında duruyor, zahirde çiçek, kâğıt, zarf satar göründükleri halde hakikatle kokain paketleri içinde hususi işaretlerle alıcılara veriyorlar.

Kokain zehri doğrudan doğruya kanı zehirliyor ve dimağ hücrelerini çürütüyor, sinirleri bozuyor, karakterleri değiştiriyor. İnsanı serseri, hırıs, aptal ve bunak yapıyor. Kokainle zehirlenerek timarhanelerde kalb ve dimağ sektesinden ölen gençler eksik değildir.

Kokain alışkanı; parlak gözleri, büyüyen göz bebekleri, kendine mahsus sallanarak havaya adım atar gibi yürüyüşü, toprak sarısı donuk rengi, etrafı çürüten göz kapaklarıyla daha uzaktan tanınan bir tiptir. Yanına yaklaşır ve konuşursanız, size azametli hikâyeler anlatır.

Kokainman bir boşboğazdır. Geveze-

HALKIN FİKRİ

Sadakatsız kadın öldürülebilir mi?

Bugün de muharirimiz halkımıza şu suali sormuştur: — Bir koca karısını âşıkıyla cürmümeşhut halinde yakalarsa öldürmek haktır mıdır? Aynı vaziyette olan kadının da aynı hakları var mıdır? Halkın verdiği cevapları aşağıda bulacaksınız:

Şair Hüseyin Rifat:

— Çok acı bir sual. İnanınız kaçamaklı cevap vermiyorum hissimi söylüyorum. Eğer izdivaç bir bakkal alış verişiyse öldüren hangi taraf olursa olsun hence katildir. Fakat ortada gönül meselesi varsa iş çok değişik ve bu değişimde nihâz ikinci derecede kalabilir.

Şapkacı Bayan Dora:

— Bu kadın için de erkek için de bir namus meselesidir. Ve namus meselesini herkes kendi anlayışına göre temizler kadın da erkek de birbirlerini böyle sadakatsizlik ederlerken yakalalarsa kendilerini kaybedebilirler. Bu sırada boşanmak vardır. Ve ne kadının ne de erkeğin diğerini bu şekilde aldatmasına hiç bir sebep yoktur.

Şehremininde Bay Rıza:

— Bu bir ichtihad meselesidir. Herkes böyle bir hâdise karşısında aynı hareketi yapmaz. Bazı insan asabiyete kapılır iradei cüz'yesi bile elinden gider ve bunu yapar. Halbuki soğuk kanlı düşüncecek olunursa ahlâksız ve sadakatsiz bir kadın için bir erkeğin elini kana boyaması doğru değildir.

Simitçi Bayan Hikmet:

— Erkeğin karısını bu vaziyette yakaladığı zaman öldürmek hakkıdır. Çünkü o namusunu muhafaza edecektir. Kadın öldüremez. Buna salâhiyeti yoktur. Çünkü onun için bu bir namus meselesi değildir. Bir kadının kocasının başka bir kadınıyla beraber oluğu kadının namusuna leke getirmez. Kadın severse o zaman başka.. o zaman o da sevgi ile kendisini kaybetmez mazurdur. Bilmem düşüncem doğru mu?

Kuşçu Bay Şükrü:

— Bir bakıma doğrudur. Çünkü bu bir sevgi meselesidir. Kadının da erkeğin de kendi karı veya kocasını bu halde bir vakasile yakalarsa kendini kaybetmesi mümkündür. Fakat bir de insanlık baktığına var. Bu bakıma göre de karısını bırakması ve vurulması daha doğrudur. Bir erkek namusunu kirleten kadını terketmekle de o namusu temizleyebilir. Fakat sevgi olunca iş değişiyor.

Beyazıt arabacıları idare memuru Bay Necip:

— Öldürmek doğru ve medenî bir hareket değildir. Böyle şeylerin cezasını devlet verir... Kimsenin kimseyi cezalandırmağa hakkı yoktur. Böyle bir şeye şahit olan kocanın yapaacağı en mantıklı ve en medenî hareket o kadını terketmesidir, onu boşaması, onu hayatından uzaklaştırmasıdır. Zorla güzellik olur mu?

dir, dedikoducudur, yalancısıdır, ahlâksızdır. Kıskaçtır. Geçimsizdir. Ruhun o kadar hastadır ki sözlerinde hakikî bir insicam bulamazsınız. Karışık düşünceli kararsızdır. Fakat kokain tılsımının kurbanı olan bu bedbahtı zamanında kurtarmak biz ruh hemikleri için o kadar güç bir iş değildir.

Kokain tozunu günde bir gramdan on grama hattâ yirmi grama kadar kullananlara tesadüf ettik. Daimî kullananların kalb uzuvları hastalanıyor ve bir keyif âleminde kalb sektesinden öldüklerini tesbit ediyoruz. Bunlar âdeti canlarını verdikleri kokaini baş parmakla şahadet parmağı arasındaki müselle boşluğa yerleştirerek kokuyorlar. İlk saniyelerde beyinde bir açıklık, ve neş'e hisleri duyuluyor. Daha sonra toza devam edildikçe bir tepinme ve hareket fazlalığı başlıyor ve nihayet uyuşukluk hasıl oluyor.

Kokaine alışanların çoğunda hezeyanlar vardır. Kulaklarına yabancı sesler gelir ve vücutlarının üzerinde bitler yürüdüğünü zannederler, onları elleriyle toplamağa başlarlar.

İlk zamanlarda şehveti kamçılayan ve bilhassa kadınlarda fazla şehvet yüzünden fuşsa sevkedecek kadar münebbih tesir bırakan bu beyaz toz bir zaman sonra tamamen erkekligi ve şehveti söndürüyor âkamet yapıyor. Kokain yüzünden erkekligi zaafa uğramış münevver bir hastam anlatıyordu:

— Beni bu belâyâ üç sene evvel bir Beyoğlu âleminde alıştırdılar. Gizli bir evde genç ve güzel kızların davetine gitmişim. İçlerinden bir tanesi bana bu beyaz tozu parmaklarım arasında enfiye gibi çekti. Kendimi tahayyül etmediğim çilgin bir zevkin boşluğu içinde buldum. Bir

kaç saat geçti ve nihayet sarhoş gibiydim. Mütemediyen konuşuyor bağırıp çağırıyor ve bu ilk tanıdığım düşkün kızı aynı odadaki arkadaşlarımdan sebpsiz kısıyanordum.

— Ne kadar devam ettiniz?

— İki sene, genç kadın başıma belâ kesildi. İşimi bıraktım... Evden pansiyona taşındım babamın evini sattım kahrından ölüncüye kadar annemin semtine uğramadım. Bütün arkadaşlarıma, beni seven ve tanyan kibar dostlarıma düşman olmuştum. Onlardan kaçıyorlardım. Nihayet yirmi iki yaşında gördüğünüz gibi, bir budala, bir ahlâk düşkünü oldum. Erkeklik insanlık hislerim zayıfladı. Beni kurtarınız!

Tedavi ettik, zehri terketti. Biz ruh ve sinir hekimleri buna benzeyen kadın, erkek, işçi, memur, sınıftan birçok hastalara her zaman tesadüf ediyoruz.

İçlerinde şifa müesseselerinde tecrüt edilecek kurtulanlar eksik değildir. Kokain, müzminleşmemiş, kalbde ve dimağda tahribat yapmamış ise kuvvetli bir bakım ve irade hükmüyle ve kontrol ile kurtuluş mümkündür.

Bu dert bütün bir cemiyet işi olduğuna göre insanlığı dejeneren eden bu zehirle mücadele zaruridir.

Zayıf iradeli bir zehre alıştıranları bir katil, bir canavar cezalandırır gibi şiddetle cezalandırmak kanunun ve cemiyetin vazifesidir. Bu suretle büyük bir tehlikenin belki de önüne geçmek daha kolaylaşır.

Kokain felâketine uğrayanlara hitap ediyorum: İnsan kanını emen ve telvis eden bin bir mikrop ve hastalık zehri kâfi gelmiyormuş gibi de keyif diye bu melun zehri kullanmaktan kendinizi koruyunuz. Doktor Etem Vassaf

Yazan: Orhan Selim

KAN KONUŞMAZ!

Son Postanın Edebi Tefriki: 14

« Almak ta Allahın emri, boşamak ta... » Mahallenin namusunu kurtarmak için de olsa yapmamalıydım bu işi! Değil mi? Ama bak Selim, git Ali ustaya da söyle, Feyzi kalfaya da. Hasana da...

Selim birden bire itiraz etti:
— Hasanı karıştırma bu işe usta, artık çıraklara da, çoluk çocuğa da hesap verecek değiliz ya!..
— Neden? Çıraksa ne çıkar? O da insan değil mi? Hem o da onun peşine az mı takıldıydı? Sen git hepsine söyle, ben aldım, boşamıyacağım. Bu bir. Sonra bu işi, sana o gece de söyledim gibi, sade mahallenin namusunu kurtarmak için de yapmadım. Tutkun da değilim. Ya, öyleyse neden mi, diyeceksin?

Selim be! Haylaz çocuğun biri bir kedi yavrusunu tutup, senin gözünün önünde dereye atsa, sonra sen elini şöyle uzatmakla hayvanı kurtaracağını bilsen, uzatır mısın elini uzatmaz mısın?

— Uzattırım!
— Ama kedi elini tirmalasa, dile gelse de, « bırak beni be adam belki ben beni buraya atanı hâlâ severim, sen benim işime ne karışsın, bırak burda öleyim » dese, yine kurtarır mısın?

Selim bu birden bire dile gelen kedi hikâyesini pek anlamadı, hele kedinin kendini dereye atan çocuk için « hâlâ severim » demesine akıl erdiremedi. Fakat kediyi kurtarmak lâzım geldiğine emin olduğu için:

— Yine kurtarırım, dedi..
— Öyleyse, Gülizar bu kedi yavrusundan daha mı bilmem nedir be sizin için. Tutmuşlar onu dereye atmışlar diye el uzatmıyalım mı?

Selim kendi de farkına varmadan:
— Uzatalım, dedi..
— Öyleyse? Ama diyeceksin ki, ne diyeceğini biliyorum. Bana bak Selim Ali ustanın karısı duldu, değil mi?

—Evet. Beyazıtta bir bakkalın karısıymış. Herif evlendikten üç yıl sonra ölmüş. Kadını Ali ustaya sağlık veren koca karı bizim mahallede oturur..

— Tamam, Ali ustanın bir de üvey kızı var değil mi?

— Evet karının birinci kocasından..

— Öyleyse benim çocuklu dul bir kadın almamı ne diye hoş görmez?..

— Ama Ali ustanın aldığı kadın bakkalın karısıydı. Nikâhlısıydı..

Nuri usta, tam cevap vereceken sustu. «Nikâh» diye bir bahse girişmenin tehlikesini anladı. Nikâhlı nikâhsiz, ne fark var? demenin Selimin a-nasına sövmek gibi bir şey olacağını biliyordu. Halbuki Nuri usta sövmek değil, kazanmak, yorgancı Selimi, Feyzi kalfayı, Ali ustayı, hepsini kazanmak istiyordu.

Başka taraftan bahsi kesti.
— O da şimdi benim nikâhlım, dedi.

Bu sefer Selim cevap veremedi. Sustular.

İlk konuşan yine Nuri usta oldu:

— Her ne hal ise, dedi, daha anlaşırız. Sen bu vakit işini bırakıp arkadaşları dolıştına göre bir mesele var.

— Evet, usta. Sana bir akıl danışmağa geldim. Ama ilkönce bir şey soracağım.

— Sor bakalım.

— Sen İttihatçı mısın, İtilâfçı mı?

Nuri usta şimdiye kadar bunu düşünmemişti. İmalâtı harbiyelî eski bir arkadaşları vardı. Kendinden iki üç yaş büyük, Said... Said, 31 martta imalâtlardan bazılarını başına toplamış mektepte «seriatçılarla» kavga etmişti. Ne vakit politikadan söz açılrsa Nuri ustanın aklına Saidin ağzından dinlediği bu kavga gelirdi. Fakat bunu bir yana bırakarak, Nuri usta İttihatçı mı, yoksa İtilâfçı mı olmak lâzım geldiğini düşünmemişti. Gâvur Cemal hoca

da politikadan söz açmaz. Onun ustaya okuttuğu ve verdiği kitaplar felsefeye, ahlâka, dine, edebiyata ait şeylerdir. Ve sözleri hep, her şeyin nisbî olduğuna, inandıklarımızın inanılmıyacağı lâıyk olmadıklarına, kâinatla alay etmek lâzım geldiğine dairdi.

— Cevab vermedin usta! İttihatçı mısın, İtilâfçı mı? dedim, sana!

— Ne İttihatçıyım, ne İtilâfçı!

— Öyleyse necisin?

— Bilmem!

— Amma yaptın ha usta! Sen de bilmem dedikten sonra...

Halbuki usta, kendi de niçin olduğunu bilmeden, ne İttihatçıydı, ne İtilâfçı..

Yorgancı Selim ısrar etti:

— Alay bırak be usta! Korkuyor musun yoksa?..

Nuri usta, sanki çirıl çıplakmış ta, derisine kızgın demirle damga vurulmuş gibi irkildi:

— Niye korkacakmışım?

— Öyleyse söyle görelim, necisin?

İttihatçı mı, İtilâfçı mı?

Usta hâlâ derisinde «korkuyor musun?» sözünün acısını duyuyordu. Düşündü. Yorgancı Selime niçin ne İttihatçı, ne de İtilâfçı olmadığını bir cümleyle anlatmak istedi:

— Ben, dedi, ne İttihatçıyım, ne İtilâfçı, ben tornacıyım. Tornacı Nuri usta!..

Selim güldü:

— Bu da söz mü be usta! Ben de yorgancı Selimim. Feyzi de dülger Feyzi kalfa!..

— İyi ya!

— Nasıl iyi ya?

— Senin yorgancı Selim, Feyzinin dülger Feyzi kalfa olmanız yetmiyor mu? İlle de bir İttihatçılık, İtilâfçılık mı lâzım!

— Lâzım ya!

— Neden?

— Sen Çolak Abdullahı tanırısın değil mi?

Çolak Abdullah Medreseli mahallenin yedi semte nam salmış bıçkıydı.

— Tanırım, ne olacak?

— Kaç gündür benim dükkâna dandı: «İlle de gel seni yazalım» diye kafa şişirip durdu.

— Anlamadım, nereye yazmak istiyor seni?

— İttihatçılığa!

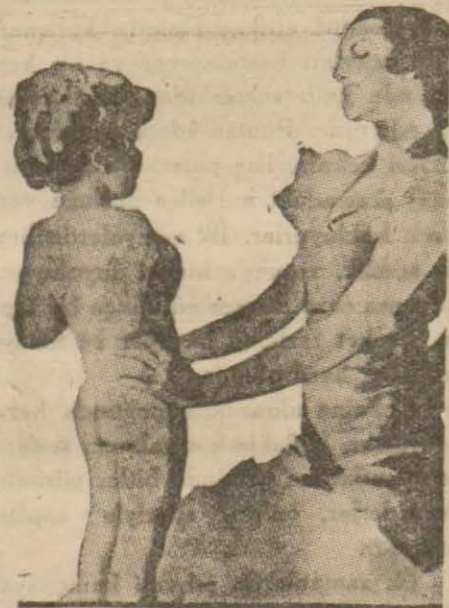
— Çolak Abdullah İttihatçı mı?

— Öyleyim, diyor..

— Eee? Sonra?

(Arkası var)

Yavrularınızı benim gibi tombul, neşell, sıhhatli isterseniz

HASAN

ÖZLÜ UNLARİLE besleyiniz

Yurddaş

Yerli mal, yerli mamulâtı senin malın senin mamulâtındır. Yalnız yerli malı giy, yerli mamulâtı kullan.

İzmirde başkasına benzediği için iki defadır yaralanan adam

(Baştarafı 1 inci sayfada)

diasına göre ortada müessif bir yanlışlık olmuştur. Hasan, tüccar Alyotinin oğlu zannile Alfred'i takip etmiş ve arkasından yetişerek yaralamıştır. Ancak yaraladıktan sonra Alyotinin oğlu olmadığını anlamıştır.

Zabita bu ifade üzerinde durarak Hasanın sabıkası olup olmadığını araştırmış ve daha şayanı dikkat bir ip ucu elde etmiştir. Hasan geçen sene tüccar Alyotinin üzüm mağazasında çalışmakta idi. O zaman haksız yere işinden çıkarıldığı için onun yolunu beklemiş ve Alyotinin oğlu zannile yine Alfred'i yaralamıştı. O zaman Hasanın deli olduğu anlaşıldığından serbest bırakılmıştı.

Filvaki Alfred, Alyotinin oğluna şayanı hayret derecede benzemekte dir. Bu benzeyiş onun iki defa yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Zeybek Hasan tevkif edilmiştir.

«Balkanlarda harp olmaz, avrupadan endişe ediyoruz»

(Baştarafı 1 inci sayfada)

«Avrupadan endişe ediyoruz. Fakat Balkanlardan ve kendimizden eminiz»

M. Titulesko Balkan antantının İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Sovyet Rusya gibi bütün devletlerle dost olduğunu ve dost olmak istediğini anlatmış, bunu müteakip Balkan antantı devletlerinin hukuk müsavatsızına, hâkimiyet haklarına tam bir hürmet gösterdiğini söyleyerek «iştirak etmediğimiz işlere ait kararları kabul edemeyiz.» demiş ve sözlerini bitirmiştir.

Konferansın açılışına ait tafsilât

Bükreş, 11 (A.A.) — Balkan antantı matbuat konferansının Türk, Yunan, Yugoslav murahhas heyetleri bu sabah Bükreşe geldiler. Murahhaslar istasyonda Türkiye orta elçisi ile Yugoslavya ve Yunan işgüderleri, Romanya murahhasları heyeti azasından matbuat direktörü Drazu ile gazeteciler tarafından karşılandılar.

Murahhaslar öğleden evvel meçhul askerin mezarına bir çelenk koymuşlardır. Murahhaslar şerefine verilen öğle yemeğinde Romanya matbuatına mensup şahsiyetler hazır bulunmuşlardır.

Öğleden sonra konferansın ilk celsesi Tituleskonun bir nutku ile açılmıştır.

Bütün Romanya matbuatı konferans münaşebetiyle hararetle makaleler neşrediyorlar.

Üniversal gazetesi, Küçük Anlaşma ile Balkan Anlaşmasındaki görüş birliği ve icraat beraberliğinin hiç şüphesiz matbuat beraberliğinde de en kıymetli müzahiri bulunacağını kaydetmektedir.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Cuma

(*)

Kalp sıkıntıları

Kırk yaşlarında bir hasta kadın. Çarpıntısı var. Kalabalık yerlerde duramıyor, vapura binemiyor. Daimi bir sinir buhranı ve soğuk terlemeler, vücudu titremeler geçiriyor. Geceleri de göğsünde duyduğu bir ağrının tesirile uyanıyor: Belâğlarından..

Boyu 1,56, kilo 75..

Üç senedenberi on dört kilo almış. Kan muayenesi temiz, tansiyonu 11-18.

Bütün vücudu bir yağ deposu halini almış.. Muayenemde kalbin etrafında yağ kitleleri sardığını tesbit ettim ve günde iki saat yol yürümesini (24) saatte bir defa hafif yemek yemesini tavsiye ettim. Meyva kürleri yaptım.

Taze overfresin kullandı. Taze iyot jodofresin ve bir şişe de (urofresin) e devam etti. Üç ay zarfında ağrılar kesildi. Mevsiminde deniz banyoları yaptı. Bütün saydığı arızalar geçti. Vaziyetten memnun olduğunu söylüyor..

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıpırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Tekrar konuşmanın sırası artık geldi!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Viyana takımı ile yapılan müsabakalardan sonra Berlinde yapılacak futbol turnuvasında Türk milli takımının nasıl bir derece alacağı basit bir hesapla meydana çıkabilir. Meselâ bir Türkiye - Almanya, Türkiye - Avusturya, Türkiye - Çekoslovakya, Türkiye - İtalya veya Macaristan maçı mutlak surette 1928 de Amsterdamda yapılan ve 7 - 1 gibi feci bir mağlûbiyetle neticelenen Türkiye - Mısır maçından çok daha feci neticeler verecektir.

Ne teşkilât içinde, ne de teşkilât dışında bu neticenin başka türlü olacağını iddia edecek bir tek ferd tasavvur edemiyoruz. Varsa kendisi le şimdiden bahse girişmeğe âmadeyiz.

Türk futbolunun Bekir, Zeki, Nihat, Alâeddin gibi en maruf oyuncularını yetiştirdiği bir zamanda Çeklere 5 - 2, Mısırlılara 7 - 1 mağlûp olan Türk milli takımı bugün Berlinde yüzde yüz kat'iyetle çok daha müşkül vaziyette kalacaktır.

Oyun kabiliyetlerini, tecrübe ve görgülerini arttırmalarını istediğimiz futbolcularımızı Kadıköydeki kampa koymak, Yugoslav milli takımı ile çarpıştırmak, Berlinde yapılacak futbol turnuvalarına götürüp seyrettilerimiz. Bunları yapabiliriz. Fakat onları müsabakalara sokamayız. Sokmamalıyız.

Kayakçılarımızı dillerine dolayan ecnebi gazetelerinin neşriyat hâlâ kullaklarımızda çınlıyor. Olimpiyat direğinde Türk bayrağını bütün bayrakların altında sallanır görmek istemiyoruz. Hayır, futbolcularımız Berlin olimpiyatlarına iştirak etmeyeceklerdir.

İngiltere zecrî tedbirlerden vazgeçiyor!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bugün İngilterenin bütün hedefi zecrî tedbirleri kaldırmak için bir formül bulmaktan ibarettir.

Avam Kamarasında dünkü konuşmalar

Mister Nevil Çemberlein'in söylediği nutuk bugün Avam Kamarasında mevzu bahis oldu ve meb'uslardan biri Çemberlein'in sözlerine işaretle «bu sözler hükümetin siyasetini temsil ediyor mu?» sualini sordu. Mister Baldwin beyanatta bulunarak bu mütaleaların şahsi mahiyette olduğunu, hükümetin halihazırda mühib ve müşkül meselelerle meşgul bulunduğunu, yakında harici siyaset hakkında meclis malûmat verileceğini söyledi.

İtalyanın söylediği son söz

Londra, 11 (A.A.) — Haber alındığına göre B. Van Sittart ile B. Grandi arasında geçenlerde vaki olan görüşmeler, zecrî tedbirlerin tatbikine devam edildiği takdirde İtalyanın Cenevreden çekileceği hakkında son bir ihtar mahiyetini almıştır.

B. Grandi İtalyanın zecrî tedbirler harbe nihayet verdirmek maksadını güttüğü kadar bunlara tahammül ettiğini lakin şimdi bunları cezaî bir tedbir olarak kabul edemeyeceğini ifade eylemiştir.

İtalya, daha iki üç hafta sabır edecek, fakat bu mühlet artık son olacaktır.

İngilizlerle Fransızlar arasında müzakere

Londra, 11 (A.A.) — Reuter ajansının fikrine göre, B. Eden ve Delbos arasında yapılacak bildirilen mülâkat tehir olunmuştur. Esasen İngiltere hükümeti, Cenevrede takip edeceği hattı hareket hakkında henüz bir karar almış değildir.

Fransız sosyalistleri aleyhinde

Paris, 11 (A.A.) — Gazeteler, Dış siyaset hakkındaki yazılarında bilhassa İtalyanın hattı hareketi ile bu hareketin Orta Avrupada vereceği neticeler üzerinde meşgul olmaktadır.

Zecrî tedbirler meselesinden bahseden Populaire gazetesi diyor ki:

«Bazı gazeteler, zecrî tedbirlerin kaldırılması için gürültülü bir mücadeleye girişmiş bulunmaktadırlar. Bunların arzuları Stereza cephesinin yeniden kurulmasıdır. Yalnız şunu söylemek lâzım gelir ki, zecrî tedbirler kalkarsa B. Musolininin siyaseti değişmeyecektir. Bu sebepten zecrî tedbirler aleyhtarları ile lehdarları arasındaki mücadelenin kaymeti ve hedefi yoktur. Fransızlar lâzım olan siyaset ise sarih ve müsbet olmalıdır ve bu siyasetin hedefini, Milletler Cemiyetinin takviyesi ile Avrupada sulhün teşkilâtlandırılması teşkil eylemelidir. Zecrî tedbirler meselesi, ancak böyle bir siyaset ile alakadar olarak hallolunabilir.»

İmparatorun şerefine dün verilen ziyafet

Londra, 11 (Hususi) — Milletler Cemiyetine müzaheret birlikleri bugün Habes imparatoru Haile Selâsie şerefine bir ziyafet vermiş, merasime riyaset eden profesör Gilbert Muray mühim bir nutuk söyleyerek «Milletler Cemiyetinin bezmete uğraması, kuvvetin hakta, ve insanlık mefkûrelerini ezmesi demektir. Milletler Cemiyetinin yenilmemesi lâzım geliyor. Müstevililer, daha önce de bazı memleketleri baştan başa işgal etmiş ve sonunda gâvilemişlerdir. Habesistan ise kâmilan işgal edilmemiş bulunuyor.» demiştir.

Fransız amelesi haftada 40 saat çalışacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

bir kağıt kabul etti. Lâyhaların birincisi sabık muhariplerin tahsisatını vergilerden alfa aitti. Ve lâyiha meclis tarafından kabul olundu. İkinci lâyiha ücretli mezuniyetlere aittir. O da kabul olunmuştur. Kolektif mukavelelere ait olan lâyhaların meclis tarafından tasdiki tamamlanmıştır. Meclis gece saat onda mesâisine son vererek yarın saat dokuzda toplanmağa ve haftada kırk saatlik mesâieye ait lâyhayı tetkik ile işe başlayacaktır.

Grev Vaziyeti

Paris 11 (Hususi) — Grev hareketi gittikçe zayıflamakta ve işçiler işlerine başlamaktadır. İşlerine dönenlerin 300,000 oldukları tahmin olunuyor. Geride kalanlardan mukavelelerini yapanlar işlerine dönmektedirler.

Filistinde bir tren berhava edildi!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

berhava olmuştur. Bu kundakçılık yüzün telefât olmamıştır.

Kudüs, 11 (A.A.) — Vaziyet gerginliğini muhafaza etmektedir. Diğer geceler gibi, geçen gece de bir tedhiş gecesi olarak geçmiş ve bir çok suikastler yapılmıştır.

Yafada bir İngiliz polis neferi yaralanmıştır. Halen hastanelerde tedavi altında bulunan yaralı polislerin sayısı 12 dir ve bunların 11 i İngilizdir.

Hebronda da yeniden karışıklıklar olmuştur.

Nasrada belediye işçileri grev ilan etmişlerdir.

Londra zabıtasına karşı 6 muharrir: 5

Bir itiraf

Son Postanın tefrihası : 44

Yazan: Margery Allingham

İngilterenin en tanınmış altı zabıta romancısı Margery Allingham Anthony Berkley, Freeman Vills Grofts, Father Ronald Knox, Dorothy Sayers, Russell Thorndike kahramanları meçhul altı zabıta romanı yazıyor ve katillerin keşfini İngilterenin en marif zabıta müfettişi «George Cornish» e bırakıyorlar. Bunlardan dördünün eserlerini okudunuz. Polis müfettişi de fikrini anlattı. Şimdi beşinci muharrir Margery Allinghamın eseri başlamıştır.

Bu eser bitince gene polis müfettişinin katili nasıl ettiğini kendi ağzından dinleyeceksiniz.

Frank beni susturmağa çalıştı. Ve ağzını bozdu. Hayatımı sahnede geçirmiş olduğum halde ömrüme böyle sözler işitmemiştim. Luiz kocasına dönerek yalvarıp yakarmağa başladı. Ben de yüzüne bakarak:

— Galiba sarhoşsunuz! dedim.

Halbuki sarhoş değildi. Sarhoş olsaydı onu affedebilirdim. Fakat sarhoş olmadığı halde sarhoştan da bertedi.

Luize dönerek:

— Luiz! dedim, bırak şu adamı? Bu adam seni mahvediyor, hayatında üç beş liradan fazla kazanmağa liyakati olmayan bu adam senin sayende binlerce liraya kavuşunca ne oldum delisi oldu. O da ne yapacağını şaşır-
dı.

Fakat sözlerim boşa gitti. Luiz kocasına tutundu. Halbuki Franki dışarda bir sürü kızlar bekliyordu. Ve bu adam üstelik karısına ihanet ediyordu. Buna rağmen Luiz kocasına sarıldı:

Frank, sözlerimi işittikten sonra beni kolumdan tuttu ve kapı dışarı attı. Mithiş kızmış ve bu adamı öldürmeğe and içmiştim.

Bu adamı, hiddetim geçtiği zaman öldürdüm.

Luiz, 1920 senesinin sonlarına doğru bana gelmişti. Kocasını da beraberdirdi. Hepimiz ihtiyarlamıştık. Ben sahneden ayrılmış, bir ev almış ve yerleşmiştim. Evim, büyük bir ev değildi. Fakat iyi idi. İki genç kız evimin işleriyle meşgul oluyordu. Üç kattan müteşekkildi. Ben ilk katta ikamet ediyordum. Burası hususî odamdan ve bir misafir odasından ibaretti.

Frank ile Luiz bana misafir geldikleri zaman evvelâ ilk katta oturdular. Daha sonra yukarı kata geçtiler, daha sonra en üst katta tercih ettiler. Burada iki oda vardı. Ve biri hava gazı sobası ile mücehhezdi. Odaların pencereleri bir teraçeğe açıyordu.

Frank'ı ancak evime geldikten sonra tanımağa başladım. Luiz hâlâ bu adamı anlamamıştı. Gerçi Luiz ile aramızdaki eski dostluk yeniden canlanmıştı, fakat Luiz hâlâ bana karşı ihtiyatlı davranmakta ve benden korkmakta olduğunu göstermekte idi.

Frank, akli bozuk adamın biri idi. Bunun delâlini bir kaç kere gördüm. Bir defa papağana domuz eti verip yedirmiş ve bu yüzden zavallı hayvan ölmüştü. Bu hareketi cehaletine vermek imkânsızdı. Son bir şekilde şakaşmayı akıl kabul etmezdi. Bunu yaramazlık diye tevîl etmek kadar manasız bir şey olamazdı. Hayır bu adam bu merhametsizce hareketi ile papağanı ezmeğe muktedir olduğunu göstermek istedi. Ve ben o zaman

bu adamın tehlikeli olduğuna hükmettim.

Diğer taraftan Luiz ile Frank arasındaki münasebetlerin iç yüzünü keşfetmek için çalışıyordum.

Frank ile tiyatrodaki havga ettiğim gündün sonra aramız hemen hiç düzemedi. Karı koca da mütemadiyen kavga ediyorlardı. Çünkü halkın zevki değişmişti. Ortalık sıkıntı vardı. İşler bozuktu. Tiyatrodaki yerler dolmuyordu. Sonra yeni iş sahipleri, eski san'atkarları tanımamakta idiler.

Frankın kendisi, karısının vaziyetini büsbütün müşkülleştirmekte idi. Çünkü eline para geçti mi mahvediyor, parasız kaldı mı bir canı oluyor du.

Luiz ara sıra işler alıyor ve çalışıyordu. Fakat Frank ta ona refakat edince muhakkak tiyatrodaki bir kavga çıkarmakta ve bunu mahza bir iş yapmış olmak, mahza göze görünmek ve kendine bir paye vermek için bu kepazeliği yapıyordu.

Frankın bu hareketleri sarhoşluk yüzünden de değildi. Çünkü içmiyordu veya çok az içiyordu. İçtiği zaman karısını yıkacak hale gelmekte idi.

Luizi yıkmak kimin haddi idi. Fakat Frank bu işi yapıyordu.

Vaziyet gündün güne fenalaşmakta idi. Luiz de iyiden iyiye ihtiyarlamıştı. Artık benim evimde misafir değil kiracı idi. Hem de kirayı veremiyen bir kiracı. Luiz, bir aralık kira veriyordu. Fakat parayı kesmeğe mecbur oldu. Ben evimden istifadeye mecbur olduğum için kira vermemelerine kızıyor-
dum. Fakat en çok kızdığım nokta Frankın evimde oturması idi. İkide birde evimden çıkmasını söylediğim zaman :

(Arakası var)

Casus yetiştirmeğe mahsus mektepleri gezenler neler görürler?

(Baştarafı 7 inci sayfada)

Teshir mektebi:

Bir kadının nasıl avlanacağı ve bir kadının da erkeği nasıl kafese koyacağı mektepleştirilmiştir.

Erkeklerle güzel dans etmesini, sevmesini, âşık gibi görünmesini, güzel sözler söylemesini öğretirler, erkek güzel kokular sürmesini, kadını gışyetmesini öğrenme-
dikçe oradan diploma alamaz.

Casus kadınlar, erkeklerin zayıf damarlarını nasıl bulabileceklerini ve onları nasıl teshir ederek cazibelerine kaptracaklarını öğrenirler, Fransız casus mekteplerinin birinden bir muallim talebelere şu nasihat vermiştir:

«Şunu biliniz ki herkesin bir zayıf tarafı vardır. Onların o taraflarını istismar ediniz! Ve ustaca hareket ederseniz muvaffak olmamak için hiç bir sebep yoktur.»

ASİPİN KENAN

Hâlis ve hakiki tabletleri sıhhatinizi soğuktan ve bütün ağrılardan korur

İSMİNE DİKKAT

DERMOJEN

Derisi kuru, çatlak ve gevşek olanlar bir tecrübeden sonra başka bir ilaç veya krem kullanmalarına imkân kalmaz. Çünkü DERMOJEN yalnız krem değil, tam manasıyla cildin devasıdır. Her nevi egzemalar, yaralar, bereler, çatlaklar, sivilceler, ustura yaraları, yanıklarda birebirdir. Mikroplardan, soğuktan, güneşten cildi muhafaza eder, ve deriye yeni can verir. 40 kuruşa her eczanede bulunur.

Spor

Atletizm müsabakaları

Yarın Galatasarayla Fenerbahçe arasında müsabakalar yapılacak

Yarın Kadıköy stadında İstanbul en cazip atletizm müsabakalarından biri yapılacaktır. Galatasaray, Fenerbahçe arasında yapılacak olan bu müsabakaların programı şu şekilde hazırlanmıştır:

100 metre saat 15 de, 110 mania ve yüksek atlama 15,15 de, gülle atma 15,25 de, 5000 metre mukavemet 15,35, uzun atlama 15,55 de, 400 metre sür'at 16 da, disk atma 16,05, 1500 metre 16,10 da, 200 metre sür'at 16,25, sırtla yüksek atlama 16,30 da, cirat atma 16,35 da, İsveç bayrak yarışı 17 de.

Müsabaka hâkemleri: Hareket âmiri Şinasi Reşit.

Kronometre: Adil Giray, Enis, Loiz, Sait.

Muvasalat hâkemleri: Fuat, Hüsameddin, Halit, Talât.

Atma hâkemleri: İhsan, Tevfik, Nuri, Musa Kâzım.

Atlama hâkemleri: Ali Rıza, Cemil, Melih, Zeki. Müsabaka kâtibi: Recep-tir.

Yugoslavyalı boksör geldi

Galatasaraylı boksör Melihle çarpışacak olan Yugoslavyalı şampiyon boksör, dün sabah saat onda şehrimize gelmiş, ve federasyon erkânı ile sporcular tarafından karşılanmıştır.

RADYO

Bu Akşamki Program

İSTANBUL

18: Oda musikisi (plâk), 19: Haberler, 19,15: Muhtelif plâklar veya retransmisyon, 20: Halk musikisi, 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

ANKARA

12,30: Plâk yayımı ve ajans haberleri, 19,30: Edebiyat saati, 19,50: Hafif müzik, 20,30: Ajans haberleri, 20,40: Karışık müzik.

BÜKREŞ

18: Radyo salon orkestrası, 19,20: Konserin devamı, 20,20: Plâk, 21,10: Verdinin «FALSTAF» operası.

BUDAPEŞTE

19,25: Macar şarkıları, 20,40: Operada verilecek Ernest Dohnanyi'nin idaresindeki filârmonik konserin nakil (Bcethoven, Brahms, List), 23,20: Plâk, 24,20: Cazbant.

PRAG

20,20: Halk konseri, 21,05: Çocuk korusu, 21,30: Edebiyat, 22: Prag radyo orkestrası, 23,15: Plâk, 23,45: Rusça haberler.

VIYANA

20,30: Eğlenceli musiki, 22,05: Senfonik konser, 23: Haberler, 23,10: Dans musikisi, 23,50: Esperantoca, 24: Dansın devamı, 1: Yeni senfonik plâklar.

13 Haziran Cumartesi

İSTANBUL

18: Dans musikisi (plâk), 19: Haberler, 19,15: Muhtelif plâklar, 19,30: Çocuk saati: Hikâyeler, 20: Çocuk musikisi: (Plâk), 20,30: Stüdyo orkestraları, 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir.

Kocaeli İcra Memurluğundan:

Fatih Çarşamba Fethiye caddesinde 86 numaralı hanede Halile borcundan ötürü İzmite ölü Ali Osmanın işbu borcundan ötürü İzmit Buğday meydanında mahcuz ve müfrez iki mağazası bu kere açık arttırma suretiyle müzayedeye konulmuş birinci arttırması 15/7/936 çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar ve ikinci arttırması 30/7/936 perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar yapılacağından ölü Ali Osman oğlu Ömerin varis olması dolayısıyla ikametgâhi meçhul bulunduğundan kendisine tebligat yerine kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (653)

Hikâye

Yazan: Jean Dorsenne

Gençliğin sesi

Çeviren: Nurullah Ataç

O akşam salonunda toplandığımız genç ve nazik bayan, gramofona en yeni plâklardan birini koyuyordu; bir dostumuz:

— Fonografin bazan âbi hayat gibi bir tesiri olduğunu söylesem bilmem inanır mısınız? dedi. Bakın, size başımdan geçenî anlatayım: kendim de pek farkına varmadan, hayatta her ümidi kesilmiş bir ihtiyara yaşamak zevkini verebildim. Şimdi hatırladıkça koltuklarım kabarıyor.

Geçen sene yaz aylarını geçirmek için Bretagne tarafına gitmiştim. Sizler, şehirde radiodan, fonograftan tacizlik getirerler, bunların her yere, her bucağa girmiş olduğunu sanırsınız. Hata edersiniz! Taşrada öyle yerler var ki oralarda insanlar, babalarımızın değil, büyük babalarımızın zamanındaki köhne hayatı sürükleyip gidiyor; Bretagne da öyle yerlerden biridir.

O taraflarda bir gezmeğe çıksanız, ıssız kırlar ortasında birdenbire eski bir kibar çiftliği, konağı ile karşılaşırsınız. Öyle bir şey gördünüz mü, emin olabilirsiniz ki içeride, terakki dedidğimiz şeyin düşmanı, insan oğluna küskün bir adam oturuyordu; şehirlerin gürültüsü, o yosun ve sarmaşık örtülü duvarlardan içeri giremez.

Bir gün oralarda dolaşırken otomobilimde bir sakatlık oldu, öyle bir çiftliğe sığınmağa mecbur oldum. Finistère vadisinin ta ucundaki bu çiftliğin sahibi yaşlı bir zattu ve ömründe bir kere olsun gramofon sesi işitmemişti. Bir insan evinden ziyade bir baykuş yuvasını andırınan o yarıdan fazla harab bir çiftliğin kapısına vurduğum zaman karşıma bir kelime bile Fransızca anlamaz, yalnız köyünün dilini konuşur bir uşak çıktı. Ama ben gidecek başka bir yerim olmadığı için, uşağa derd anlatamıyorum diye talihe küsmezdim. Ellerimle, kollarımla türlü türlü işaretler yaptım; o burusuk yüzü, kirli beyaz saçlı ihtiyar uşak nihayet anlamış olacak ki beni efendisinin yanına götürdü.

Garib bir ihtiyar! Fevkalâde nazikti, bugün artık hiç birimizin elinden gelmiyen bir nezaket... Fakat onun hareketlerindeki, sözlerindeki inceliği anlatarak sizi yormak istemem. Yalnız şunu söyleyim: beni o gece misafir eden zat, Bretagne'in eski ailelerinden birine mensub bir asilzade idi. Elli yıldan beri çiftliğinden çıkmamış; kimseleri görmediği için son zamanlarda olup bitenlerin hemen hiç birinden haberi yoktu.

Söylemeğe hacet var mı? Elbette me-rakım uyandı, onun niçin böyle hayattan elini eteğini çektiğini öğrenmek istedim. Bir âşk kederi yüzünden insan oğluna küsmüş... Gençliğinde Paris'e gelmiş, bir kadına gönül vermiş... Bu taze, o devirde cocodette denilen, güzel olup hoş gitmekten başka bir şey düşünmiyen kadınlardan biri imiş. Fakat o zamanın zengin delikanlılarını eğlendirip onlara hoşca geceler geçirten o kadınlardan biraz farklı olacak ki eğlenceden üstün, daha saf hislere de kalbinin açık olduğunu isbat etmiş.

Ruhunda şefkat hazineleri taşıyan bizim asilzade, o güzel kıza iyiden iyiye âşık olmuş. Hakiki aşkın sihri bir tesiri vardı. O zamana kadar sevgi denince yalnız zevki

hatırlıyan kadının da kalbinde bir şeyler uyanmış, Paris'i eğlencelerini bırakıp kendine evlenme teklif eden gencin arkası sıra gitmeğe razı olmuş.

İki âşık, istikbal için parlak hülyalar kütürarak yola çıkmışlar. Kadın, hayatta en büyük servetin, saadetin aşk olduğunu anlamış. Fakat felek onlara bahtiyarlığı çölg görmüş olacak ki kadıncağız yolda soğuk almış, eğlence gecelerinde yıprattığı vücudu dayanamamış, Bretagne'a vardığında bir kaç gün sonra ölüvermiş.

Onun arkasından zavallı adamcağuzun ne kadar ağladığını tasavvur edebilirsiniz. Fakat ağlamakla kalmamış, çiftliğine kapandı ve bir daha çıkmamağa yemin etmiş. Bana bunları anlatırken:

— Ah! bir görseydiniz, diyordu, pembe yanakları üzerine dökülen sarı saçları ille öyle güzel, öyle şirindi ki...

Zavallı ihtiyar onunla tanıştığı geceyi anlatırken gözleri dolu dolu oluyor, bir taraftan Paris hayatı operetinin şu meşhur valsini mırıldanıyordu.

İtiraf edeyim, o anda ihtiyara bir oyun etmek hatırıma geldi. Fakat bu yapacağım oyunun bir iyilik olacağını, onun o kederli hayatına biraz neşe, bir parça güneş ışığı vermek için talihinin beni, daha doğrusu bir gramofonu alet edeceğini söylemiş olsalardı doğrusu inanmazdım.

Ertesi sabah çiftlikten ayrıldım, ihtiyara bir sürpriz yapmağı aklıma koymuştum. En yakın şehre kadar gittim, oradan bir gramofon ile bir kaç da plâk satın aldım; bu plâklar arasında Offenbach'ın en meşhur valsleri da vardı.

Bir gün ihtiyarı ziyarete gittim. Yanında bir kaç şişe de şampanya götürmüştüm. Zavallı adam eli yıldanberi şampanyayı ağzına komamış. Biraz içtikten sonra gözlerinin içi parladı, hemen hatıralarını anlatmağa başladı.

Bardağımı bir kaç kere doldurdum; keyfi iyice geldi ve gençliğinde söylediği şarkıları mırıldanmağa başladı.

Gramofonu salonun bir köşesine gizlemiştim, o sırada işletiverdim. O kasvetli sessiz köşte, Offenbach'ın oynak havaları garib bir tesir bıraktı.

Bu, hem gülünç, hem de insanın içine dokunan bir haldi. Birbirini arkasından çağırarak duydukça ihtiyar asilzadenin halinde bir değişiklik oluyordu. Ya nakları âdeta pembe pembe oldu ve gözlerinde çapkinca bir ışık belirdi.

— Ah! bu vals ne de güzel, diyordu, Hortense Schneider bunu ne güzel oynadı...

O gamlı, yeknasak hayatını unutturmuştu. Sanki bir mucize olmuş, gençlik günleri geri gelmişti. Şarkı söylüyor, gülüyor du, hattâ beni kolumdan tutup sürükledi, beraber dansettik.

Bittabi gramofon da, plâkları da ona hediye ettim. Artık köşte hayat değişmişti...

Bir kaç ay sonra Paris'e döndüm. Bir düğün davetnamesi geldi... Ben: «Bretagne'da beni düşünürken çağırabilir kim var ki?» diye düşünürken birdenbire aklıma geldi. O gramofon sayesinde bizim ihtiyar bekârlıktan bıkmış, yeniden evlenmeğe kalkmıştı.

En hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmi kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

HALO!... HALO!...

Ayol sırtımdaki tuvaleti yeni mi yaptım sandın?

Vallahi değil!.....

Fatih istim boya fabrikası

AKIF LATİF'de

temizlettim sonra da boyattım. Merkezi: Fatih tramvay durağı. Şubeleri: Kadıköy Muvakkilhanesi, Sultanhamam. Mesadet han No. 2

Doktor Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı

Pazardan maada hergün 3 - 6
Divanyolu (118) No. Telefon: 22398
Tel. Kandilli 38 - Beylerbeyi 48

ÖLÜM MANGASI

"Son Posta"nın tefrihası: 107

Yazan A. R.

Karargâh meşrutiyetin ilânile çalkalanıyor, hürriyet, sesleri yükseliyordu.

Çılgın gibi iki kol, Cemilin boynuna sarılmıştı. Yanaklarını göz yaşları ıslatmıştı:

— Cemil.. kardeşim... Seni, bir an kurtardı.. Ah, nasıl koştum.. nasıl yetişebildim!.. Bu bir mucize!.. Vallahi bir mucize!..

Cemil zaptolunmaz bir heyecanla kulağının dibinde haykıran bu sesi tanımıştı:

— İhsan!.. Sen misin kardeşim!.. Bu, hakikaten bir mucize!.. Fakat ne oluyor, çabuk söyle?.. Vallahi çıldıracağım!..

Diye söylenmeye başlamıştı... Top mütemediyen patlıyor.. birdenbire kıyıları saran bir ses, her tarafı sarsıyor du:

— Yaşasın hürriyet!.. Yaşasın meşrutiyet!..

Cemilin boynundan bir türlü kollarını ayıramıyan İhsan, hem hiçkırta hiçkırta ağlıyor... Hem de söyleniyor du:

— Ah kardeşim.. iki saadet birden hasıl oldu... Şimdi San'adan telgraf geldi. Meşrutiyet ilân edilmiş... Bunu haber alır almaz, kumandana koştum. Ben koşarken, seni buraya getiriyorlardı. Zavallı cahil adam, evvelâ tereddüt etti. İradei seniye hükmü, yerine gelmelidir. Mes'ul olurum, dedi!.. Onu güçlükte ikna edebildim!..

Alaylı yüzbaşı, hiç bir şey anlamadan bu manzaraya bakıyor.. fakat kumandanın mülhaki ve akraba olan mülâzım İhsan'ın hareketine karışmaktan çekiniyordu.

Kışla kapısında; genç bir mülâzım elindeki bayrağı mütemediyen sallıyor:

— Asker!.. Arkadaşlar!.. Bağırın!.. Siz de bağırın!.. Yaşasın hürriyet.. yaşasın!.. meşrutiyet..

Diye haykırıyordu.

Cemil, ileri atılmıştı. İlk rasgeldiği askerin boynuna sarılmıştı. Onun alından öptükten sonra omuzlarından tutmuş, yüksek sesle sormuştu:

— Arkadaş.. Hürriyet nedir?..

Asker, şaşalamıştı... İki dakika evvel kurşuna dizilecek olan bir adamın (yaşasın hürriyet) diye bağırarak kurtulması, onun saf dimağında büyük bir hayret uyandırmıştı.

— Efendim!.. Hürriyet... Anadolunun bu saf, basit, cahil evlâdı; birkaç saniye düşünerek gülümsemi. Kendince bir zekâ ve zarafet göstermek istedi. Gözlerini havada gezdirerek, sözünü ikmal etti:

— Yani.. hürriyet demek... Ölüm mahkûmunun kurtuluşu, demek... Cemil, var kuvvetile bağırdu:

—Evet.. iyi buldun arkadaş.. Kurtuluş.. Fakat; ölüme mahkûm olan, yalnız ben değilim. Sen de mahkûmdun. Ben de kurtuldum.. benim kurtulduğum gibi, sen de kurtuldun. Yoksa.. ben burada, kurşuna dizilerek ölecektim.. sen de aklıktan, hastalıktan ölüp gidecektin. Kurtulduk.. hepimiz.. bütün arkadaşlar.. hep beraber....

Cemil, sözlerini ikmal edemedi. Acı acı bir feryat yükseldi:

—Remmal efendi!.. Yââ remmal efendi!.. Bütün enbiyâların bütün evliyâların üzerine yemin ediyorum ki hakikaten çok mâhir bir sihribazmışsın... Kim bilir, nasıl bir dua okudun da ortalığı karma karışık ederek kendini kurtardın. Allah aşkına, beni de kurtar. Definedeki hissemi sana bağışlıyorum... Hem vallahi.. hem billâhi...

Arapça bilenler, bu sözlere katıla katıla gülüyorlar.. gözlerini, hapishane penceresinde çırpınan Rizadan ayıramıyorlardı.

Bir taraftan mülâzım İhsan tekrar Cemilin ellerini yakalamış; büyük bir merak ve teccüssle soruyor:

— Ah Cemil!.. Yirmi dört saat bize ne izttrap çektirdin biliyor mu?

sun?.. Senin bir hâin ve bir mücrim olduğuna kat'iyyen inanmamıştık. Fakat, vaziyet karşısında dona kalmıştık. Anlat Allah aşkına, başına gelen nedir?..

Kapının önünde, sandalyenin üstüne çıkmış olan genç mülâzımın, bağırmağın sesi kısılmıştı. Bağırıyor.. ve bağırıyordu:

— Haydi arkadaşlar.. bir daha.. canı gönülden bir daha haykıralım: Yaşasın, Hürriyet!..

— Yaşasın, Hürriyet!.. Yaşasın, Hürriyet!..

Kışlanın ön tarafında, tek tek atılan katır topunun sesi, daha hâlâ devam ediyordu.

İhtiyar merkez kumandanının odasına toplanmış olan alaylı zabıtlar, şaşkın nazarla bakıyorlar.. ne yapılması lâzım geleceğini bir türlü kestiremiyorlardı.

Hep bir anda vuku bulan ve birbirine karşılan bu hareketler, Cemili şaşırtmıştı. Hapishane penceresinden yırtınan, feryat eden Rizayı tanımıştı. Ona mı; yoksa, mülâzım İhsan'a mı cevap vereceğini şaşırılmıştı.

Yine tam o anda, kışlanın dağ tarafındaki duvarının üstünden genç bir adam atlarmış.. koşa koşa Cemile yaklaşmış.. bir anda boynuna sarılmıştı... Cemil onu görünce;

— Salih!.. Sen misin, Salih!.. Meliha, nerede?..

Diye bağırılmıştı.

Salih, hiçkırta hiçkırta ağlamaya başlamıştı. Hem ağlıyor, hem de boğuk bir sesle cevap veriyordu:

— Ah, yâ seydi... Dün akşamdan beri şu duvarın üzerinde idim... Nöbetçilerin korkusundan bir türlü aşağıya inemedim. Eğer inse idim...

Cemil, sabırsızlanıyordu:

— Onları bırak Salih.. söyle.. Meliha, nerede?..

Salih, başını önüne eğerek devam ediyordu:

— Eğer, oradan inebilse idim.. sizi kurtarmak için...

Cemil, Salih'i omuzlarından tutmuş, sarsıyordu:

— Bırak beni kurtarmayı, Salih... Melihadan bahset, bana...

— Neler olup biteceğinden, hiç haberi yoktu... Fakat o askerler size nişan alır almaz...

Artık Cemil dayanamamış, dişlerini sıkarak hiddetle homurdanmıştı:

— Salih, sus!..

—

— Söyle!.. Meliha, nerede?..

—

— Söylesene.. yoksa ona bir şey mi oldu?..

—

— Söyle diyorum, Salih..

— Onu tuttular!..

— Kim tuttu.

— Nâsir Mebhûnun adamları!..

Birdenbire Cemilin gözleri karar-mış.. vücudu, sarsılmıştı.

— Nâsir Mebhûnun adamları mı?.. Nerede tuttular?..

— Orada.. sizi beklediğimiz yerde... Cemilin vücudu taş kesilmişti. Başını ağır ağır sallayarak:

— Yaaa.. pek âlâ... Demişti.

O karışık vaziyette ve yabancıların önünde bu meseleden daha ziyade bahsetmeyi istememiş. Salih:

— Sen, buralarda dolaş. Bir yere kaybolma. Biraz sonra seninle görüşeceğiz.

Dedikten sonra; daha hâlâ omuz başında heyecan içinde çırpınan mülâzım İhsan'ın koluna girmiş:

— Haydi, gidelim.

Demişti.

(Arakası var)

Mektebe Hasret Çocuklar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

— Mektebe gidiyor musun?
— Hayır.
— Niçin gitmiyorsun?
— İl...
— Sen hiç mektebe gitmedin mi?
— Hayır.
— Neden gitmedin?
— Babamın işi yok ta ondan.
— Ne zamandan beri baban işsiz?
— Çooook!..
— Babamın işi neymiş?...
— Tramvay amelesiymiş... Beş sene tramvayda çalışmış.
— Neden çıkmış?...
— Grev yapmışlar... Onları çıkarmışlar... Bir daha iş bulamamış.
— Annenin işi yok mu?
— Hayır.
— Neden?
— Kahırdan, anamın gözleri kör olmuş. Çalışamaz.
— Sen ne yapıyorsun?
— Hiç!..
— Çalışmıyor musun?...
— Hayır...
— Mektebe gitmek istemiyor musun?..
— İstiyorum. İstemez olur muyum hiç... Arkadaşların giderken gözlerim yanıyor, ağlamak istiyorum.
— Mektepte ne öğrenmek istiyorsun?
— Biraz okumak.. sonra okumuş bir marangoz olmak.
Orada ayakta duran kısa boylu perişan yüzlü bir adamcağız:
— Bak.. bak hele çapkına diyor, gönlünde marangoz olmak hevesi de varmış amma babasına hiç söylemedi.
— Siz babası mısınız?
— Evet.
— Neden çocuğu mektebe vermiyorsunuz?
— Bayanım mektebe parasız gidilir mi?
— Tahsil meccanen değil mi?...
— Evet amma başka masraflar da var.
Meşrutiyet mahallesinin bu daracık sokaklarında etrafımızı saran bir çocuk çenberi ortasında bunalmış bir vaziyetteydi. Bu çocuklar arasında meydana olan yaşlıca bir adam yanına geliyor:
— Bayan sen neler söylüyorsun? Mektep meccanen amma yalnız mektep masrafı hoca ücreti midir. Bugün kırk lira kazanmayan bir adam çocuğunu mektebe veremez. Mektebin başka masrafları pek çoktur. Defter, kitap parası, yaka, biçki derisi, el işi derisi için alınacak öte beri parası.. Mektep haber yollar: 15 kuruş bahçeye çiçek dizeceğiz, on kuruş fide alacağız... Bırak Allahın seversen bayan, çocuklar az masrafla mı büyüyor? Çocuğunu okutmak işsiz adamın harcı değildir.

★
Bulduğumuz sokak müthiş kalabalıklaştı. Mahallede bir şayia çıkmış güya biz buraya fakir çocukları mektebe kaydetmeğe gelmişiz... Yeldirmelerini sırtlarına atan fakir analar, işsiz babalar ve sonra bu havadisi duyan çocukların etrafımızı saran çenberi gitgide sıkışıyor:

— Abla... Abla... Mektebe gitmek istiyorum.

Kirli ve mini mini parmaklar havada:
— Beni de yaz mektebe.
— Beni de yaz...
— Ben de mektebe gitmek istiyorum.
— Ben de...
— Ben de...

Çocuklarla konuşmağa devam etmeğe imkân yok. Mahallenin kahvecisi insafli bir insan. Bizi kendi kahvesine sokuyor, kapıyı kapıyor ve biz şimdi içerde bizim konuşmak istediğimiz çocuklar birer, birer içeriye giriyor. Şimdi karşımda başı sarılı üstü dağınık iyi yüzlü bir yavru var:

— İsmi ne senin?
— Suphi.
— Mektebe gitmiyor musun?
— On beşinci mektebe gidiyorum. Çıkkardı annem.
— Neye çıkardı seni?
— Dayak atıyorlardı.
— Yalan diyorum mektepte dayak atılmaz.

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

— ...
— Neden çıktın sen mektepten?
— ...
— Doğruyu söyle.
— Dersimi bilmedim. Sınıfta kaldım...
— Neden dersine çalışmadın?
— Zengin çocukların anası babası okuyup yazmak biliyor. Eve gincinde onları çalıştırıyorlar. Ben bir şeyi bilmeyince soracak adam bulamıyorum.
— Hakkın var amma neden mektebe iftira ettin?
— Utandım doğruyu söylemekten...

YUSUF İZZEDDİN

Öldü mü, öldürüldü mü?

Eski Osmanlı Velihtı katledilmiştir.

Yazan: Ziya Şakir

— 38 —

— Ben; gerek meşrutiyetten evvel, gerek meşrutiyetten sonra; cemiyete bu kadar fedakârlık ettim. Yetmiş seksen bin lira verdim. Halbuki Enver, Vahdeddin ile birleşmiş; benim başıma çorap örecekmış... Hele bana en küçük bir tecavüz ve hakarete bulunsunlar; ben yapacağımı bilirim.

Demişti... Bahaeddin Şakir bey bu sözlerden çok acı bir teessür hissetmiş; bir taraftan veliahtı teskin etmeye çalışmakla beraber, diğer taraftan da bu sözleri efendiye kimin söylediğini tahkikata girişmişti.

Fakat Beşir ağanın çevirdiği mâhi-rane manevra sayesinde; bu tahkikat da, hiç bir netice vermemişti.

★

Şiddetle devam eden harbin ihdas ettiği vaziyetler, hükümet erkânına göz açtırmıyordu. Onun için, veliahtın işleriyle de hiç kimse ciddi surette meşgul olamıyordu.

Bâhusus Bahaeddin Şakir bey. (Teşkilâtı Mahsusâ) işlerini idare ediyor; çok zamanlarını İstanbul'dan uzaklarda geçiriyordu. Veliht ile daha ciddi bir surette meşgul olması lâzım gelen doktor Hilmi Kadri bey ise, Haydarpaşa hastahanesi ser tabibi idi. O sırada karınca yuvası gibi kaynaşan hastahane-deki vazifesi başından ayrılmışta sık sık veliahtı görecekti vaziyette değildi. Saray erkânına gelince; ancak gündüzleri mahdut bir zamanda veliaht ile temasta bulunan bu zatlar da, yalnız zâhire göre hükmetmekte; Yusuf İzzeddin efendinin günden güne sinirlerini yiyip kemiren gizli sebepleri, a-kıllarından geçirmemekteydi.

Teşrinisanî ve kânunuevvel ayları tam bir sükûnet içinde geçmişti. Fakat veliahtın halinde göze çarpacak derecede bir tahavvül hüsule gelmişti. Efendinin yüzüne günden güne marazî bir gölge çöküyor; gün geçtikçe daha dalgın ve düşünceli görünüyordu. Bu da, Beşir'in kullandığı o meş'ûm zehirin tesirinden ileri geliyordu.

Kânunuevvel ayının ilk günlerin de doktor Hilmi Kadri bey gelmiş; veliahtı tekrar muayeneden geçirdikten sonra, Avrupada uzunca bir seyahate teşvik etmişti. Bu fikir, Yusuf İzzeddin efendiye pek hoş gelmişti. Derhal

Mektep çok iyi idi bayan öğretmen bana önlük, defter, kalem de vermişti. Şimdi çıktığıma pişmanım... Amma anam yollamıyor.

— Niçin?
— Gücümüz yetmez, diyor.

Bu arada karşıma gelip dikilen uzunca boylu, mavi paltolu on üç yaşlarında kadar bir kız var. Sözümlü kesiyor:

— Abla beni de mektebe yazdır.
— Sen bu yaşa kadar mektebe gitmedin mi?

— Hayır.
— Neden?
— Yoksulluktan!

— Anan baban yok mu?
— Var.
— Peki onlar çalışmıyorlar mı?

— Babam sıvacı anam çamaşırcı üç kardeşimiz daha var. Birisi büyük, askerde... Kardeşlerimin hiç birisi okuyup yazmasını bilmiyorlar. Tabii ben de öyle... Anname; «beni mektebe yolla» diyorum. Gücüm yetmez diyor. Ben uzun, uzun okumak değil terzi mektebine gidecek kadar öğrenmek sonra terzi olmak, çalışıp bu sefaletten kurtulmak istiyorum.

— Çok parasız mısınız?
— Parasız olmak ta söz mü? Abla.. gece oluyor, aç yatıyoruz.. aç kaldık mı ağlıyoruz... Günlerece boğazımıza bir sıcak yemek girmez... Babam, anam beni okutuyorsa ben milletin çocuğu değil miyim? Niçin millet bize fakirlere yatı mektebi açmıyor. Okumazsak ömrümüzün sonuna kadar bu sefaletten kurtulmamıza imkân var mı?..

Şimdi bir mini mini yanımda duruyor:
— Teyze diyor beni de yaz mektebe.
— Senin ismin ne?

— Nuriye.
— Kaç yaşındasın?
— Altı.

Daha senin yaşın gelmemiş. Gelince anan yazdırır.
— Beni şimdiden yazdır teyze... Benim annem yok.

— Annen yok mu?
— Ölmüş annem benim.
— Baban?
— O sağ, rejide çalışıyor.
— Sen kimin yanındasın gündüzleri, sana kim bakıyor?

— Biz evde ikimiz oturuyoruz,
— İkiniz, kimsiniz?
— Komşu ile ben.
— Komşu sana bakar mı?
— Hayır ben sokakta gezerim.

Bu ara yanıma hırçın yüzlü perişan üstlü on iki yaşlarında bir kız geliyor:
— Teyze diyor. Beni mektebe yaz.
— Senin anan baban yok mu? Onları seni yazdırırın.

— Onlar beni yazdırmıyorlar.
Bir an susuyor ve sonra benim cevap vermeme vakit bırakmadan kendisi hid detle soruyor:
— Neden beni mektebe yazdırmıyorlar onlar?... Ben mektebe gitmek istiyorum... Paraları yok onların mı beni mektebe yazdırmıyorlar? Söylesene!

— Ne bileyim ben, sen bilmiyor musun?
Susuyor. Önüne bakıyor, nihayet:
— Yazdır beni mektebe teyze diyor, bir şey öğrenelim de şu aklıktan kurtulalım. Ömrümüzün sonuna kadar sürünmeyelim. Anamıza, babamıza kalırsa halimiz yaman...

Suat Derviş

padışaha haber göndermiş:
— Şimdiye kadar, bir iki defa hükümet tarafından Avrupaya gönderildim. Bu sefer de, kendim gitmek istiyorum. Küçük kerimem, Şükriye sultanla Viyana ve Berline gitmemize müsaade buyursunlar.

Demişti. Sultan Reşad, veliahtın arzusunun tesvip etmiş; icabeden muamelinin icrası için Babâliye haber göndermişti. Bu fikre, kabine de itiraz etmemiş; hattâ, (sureti gayri resmîyede seyahate çıkacak) olan veliahta yapılacak muamele için sefirler emirler gönderilmişti.

Vahdeddin, bu meseleyi haber alır almaz, artık veliahtı son darbeyi indirmek istemişti. Derhal bir skandal çıkarmaya karar vermişti. İbrahimle Beşir ağa, yine veliahtın karşısına dikilmişler:

— Aman aslanım!.. Zati şâhâne, hasta imiş. Fakat hastalığını saklıyorlarmış. Şayet siz burada yok iken kendisine bir emri hak vaki olursa, İttihatçılar derhal Vahdeddin efendiyi tahta çıkaracaklar; bizi de bütün harem halkı ile Konyaya yollayacaklarmış. Bizi bırakıpta nereye gidiyorsunuz?

Demişlerdi.

Veliht, çok derin bir düşünce gelmişti. Çünkü, müşkül bir vaziyete girmişti. Günlüklü devam eden yol hazırlıkları, hemen hemen bitmek üzere idi. Efendinin refakatinde bulunacak zevat taayyün etmiş, bunlara elbiseler diktirilmiş; hattâ hareket günü bile tekarrür etmişti. Şimdi bundan rücu etmek, ne kadar çirkin bir mesele teşkil edecekti.

Veliht, mütemediyen bunları düşünüyordu; nasıl bir hattı hareket tayin etmek lâzım geleceğine karar veremiyor; vaziyeti geceleri refikalarile istişare ediyordu.

Bu aralık dalgınlığı ve gayri tabiiği de artıyordu. Gündüzleri yaveri Fuat beyle gezmeye çıktıkları vakit otomobilin köşesine çekiliyor; parmaklarının uçlarıyla mütemediyen bıyıklarını karıştırarak düşünüyor. Arada sırada pencereden dışarı bakarak:

— Nereye geldik?.. (Arkası var)

Tayyare Piyangosu

İkinci keşide Bugün bitti. Kazanan numaraları bildiriyoruz:

30000 Lira kazanan
29661

Sonu (61) rakamı ile biten bütün numaralar Yirmişer lira Amorti alacaklardır.

150 Lira kazananlar

15859	17462	3637	25497	9591
18390	26505	12307	17817	22499
5580	8147	4430	14698	21912
8614	18760	9938	16818	3118
3863	18320	9132	13133	17174
21918	11014	10371	17151	

50 Lira kazananlar

2557	2149	29216	8852	10881
11590	1861	19711	5998	29876
19564	28772	1040	22262	26672
13962	5062	4404	7744	12194
24658	20618	11524	13764	16132
5846	12176	6373	3905	19127
29759	4310	24574	24835	29488
29173	20417	21967	15379	21311
9519	16917	4628	6545	7101
11007	29067	4057	3518	17203
9316	12914	6799	17200	2298
26554	23765	15209	11206	24421
29129	8195	11296	25064	9703
13284	26274	5732	18247	2908
14533	16075	27718	3082	27396
10837	20305	17882	14188	10062
1095	19104	23342	4543	22728
18837	12781	28682	25035	17437
5533	17252	13073	19053	11552
21280	7008	5926	20896	16599
11903	7236	12802	6016	9652
14469	27953	13391	5882	1957
20064	23835	13948	19744	8831
3275	1941	3523	23055	1874
4185	25726	1652	11741	1185
19097	8805	16278	3531	10730
3387	1745	20362	16178	28163
4054	22073	416	26440	8133
9219	20442	16085	24611	1876
11660	20270	13422	2204	15611
6069	6444	11375	23171	11745
29407	16527	11458	26360	9765
22355				

10000 Lira kazanan
20368

1000 Lira kazananlar

1705				
500 Lira kazananlar				
1169	5629	3977	7323	4707
17108	19514	18987	1448	28292
27257	18948	5777	13175	18267
15824	1182	4163		

100 Lira kazananlar

26395	5701	11841	11926	9802
26076	13809	2876	1463	23719
23560	28785	6701	3362	5607
29487	8410	18729	23129	18596
19109	415	26345	27128	10529
10336	8415	26454	25691	23598
17844	25099	25495	26231	29463
19779	8229	27570	13009	3228
19598	10745	27743	25022	482
13256	20395	9898	905	17210
19786	12387	29617		

30 Lira kazananlar

18692	17256	7550	22672	7648
18052	18250	28211	17271	6421
16939	16600	3084	19270	18572
24629	15414	1193	20588	13276
21981	86	28034	1145	18205
17849	19842	22061	21934	12163
881	1460	9773	15938	2020
26699	25033	18537	13559	19307
16993	6377	8300	19394	21001
27945	11404	8580	25693	23406
20418	23862	10519	17578	29934
16438	2437	8857	19846	9899
16598	10470	16900	11889	6480
6177	8749	17120	10050	18984
10930	22992	1693	18951	4135
24430	7999	1960	29276	12758
27913	20349	28117	17367	27495
4886	22751	27725	16694	29918
5496	7061	6703	18009	9923
23750	3904	4073	5867	22839
11076	1012	13606	10695	24888
3225	13257	6066	27028	6594
5045	25484	11041	12085	23529
20862	17540	28110	5366	2497
7953	29087	8545	29016	8571
10696	17291	24663	17034	17129
7998	22780	1331	7615	23385
10235	19328	18794	13762	21814
12407	9849	12148	28618	2465
6176	7780	24262	2558	15542
9993	22516	10545	4589	16006
4520	13075	6575	22455	21682
7492	8945	3238	25775	9545
16553	7669	12625	21455	10441
20804	20206	4933	14751	25158
10029	8121	15531	18118	28843
16217	23900	19177	4862	25545
27126	7929	7393	2719	23009
25452	21470	29070	22216	
22773	1173	2614		

Mükâfatlar

20 bin liralık mükâfat en son çekilen aşağıdaki 40 numara arasında beşer yüz lira olarak taksim edilmiştir.

478	22753	22683	18042	22601
22819	18976	23204	13735	19159
21683	12461	4062	14615	20778
19987	10120	226	7073	22109
17094	17811	22012	24036	1553
14017	11584	15800	2952	12334
1452	17596	24359	25668	21251
16823	24002	25531	24047	7183

Bozcaada Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Bozcaada'da Sevasti Çeşmeli ile Dimitri Atinalı oğlu Niko ve mütegayyip Trasiyulo meyanelerinde tekevün eden taksim ve izalei şuyu davasında; Müddeabih Koca Dere mevkiinde kâin malümülhudut bağın kısmı cenubüsinden mevcut tapu senedi mucibince şiraan mutasarrıfı bulunduğu yirmide dört sehim itibariyle 507 metre murabbar ve 340 kütüklük kısmıyla, Kasım Bayırı mevkiinde bir kıta tarlanın kısmı şimalisinden 783 metre murabbar bir saha işgal eden kısmının keza yirmide dört hisse itibariyle davacı Sevastiye taksim ve tefrik edildiğine dair ilânen muameleli giyap kararı tefriğine karar verilmiş olduğundan gaibi mumaileyhin usulün 402 ve müteakip maddelerine tevfiikan yevmi muhakeme tayin olunan 18/6/936 gününe kadar Bozcaada Sulh Hukuk Mahkemesine gelerek kanuni itirazatta bulunmadığı takdirde giyabında yapılan muamelelerin muteber addedileceği gibi bir daha muhakemeye de kabul olunmayacağı tefliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Venüs Rujları

Gayet cazip renkleriyle kullananları hayretlere düşürür ve 24 saat dudaklarda sabit kalır.

Venüs Kremi:

Terkibi, esrarlı, güzellik kremlerinin içinde en şayanı emniyet ve itimad olanıdır.

Venüs Pudrası:

Şık ve kibar familyaların rağbetini kazanan, narin ve nazik cildileri teshir eden yüksek evsafıta eşsiz pudradır.

Venüs Rimeli:

Venüs Rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalbeler ok gibi saplanır.

Beyoğlunda tanınmış ve maruf Kariman, N. Tarika, Şark Merkez itriyat ve tuhafiyeye mağazalarında satılır.

Deposu: Evliya zade Nureddin Eren, kimyevi ecza ve âlât ve itriyat ticarethanesi, İstanbul - Bahçekapı.

Mühim bir tavsiye

Kuş tüyünün kilosu 75 kuruştur.

Kuş tüyü yastık 100 kuruştur.

Hayatta çok yaşamak ve rahat uyumak isterseniz bütün Avrupa milletleri nin kullandığı kuştüyünden yapılmış yatak, yorgan, yastıkları kullanınız. Kuştüyü yataklarda yatanlar hayatlarında katıyken hiçbir hastalık görmezler. Kuştüyü yastıklar kısm sıcak yazın serindir. Fiyatlar fümüdünün fevkinde çok ucuzdur. Fabrikası ve satış deposu: Çakmakçılarda Sandalyeciler sokağında Ömer Bali oğlu Kuş tüyü Fabrikasıdır. Tel: 23027.

Satış yerleri: Ankarada Sumer Bank Yerli Mallar Pazarı. İzmirde: Hisarönünde yorgancı Muharrem usta Mah-tumları.

Resmî tasfiye dolayısıyla

MECBURİ SATIŞ

Resmen tasfiyesine karar verilerek Tasfiye Memuru tayin kıldığımız Galata'da Börekçi fırını sırasında

EKSELSYOR

ELBİSE MAĞAZASINDA

Mevcut elbiseye müteallik bircümle emvali ticariyenin MECBURİ surette satışına başlanılmıştır. Tasfiye satışı 5 Haziran 1936 dan itibaren ON BEŞ gün devam edecektir. Hazır ELBİSE, PARDESÜ PALTO, KADIN MANTOLARI ve her cins Erkek, Kadın ve Çocuk muşambaları pek ucuz fiatlarla satılmakta olan mallardan almak isteyenlerin her gün

EKSELSYOR mağazasına

Sabah saat 8 den itibaren 19 kadar müracaat etmeleri ilân olunur. Hali tasfiyede EKSELSYOR. K. PLAKAS J. Herşkoviç ve şeriki kolektif Şirketi.

Tasfiye memurları Avukat İ. Ağah Akkan ve Avukat H. Süleyman

İstanbul Belediyesi İlanları

Sahası M. murabbar	Bir metro-sunun muhammeni	Muvakkat teminatı
--------------------	---------------------------	-------------------

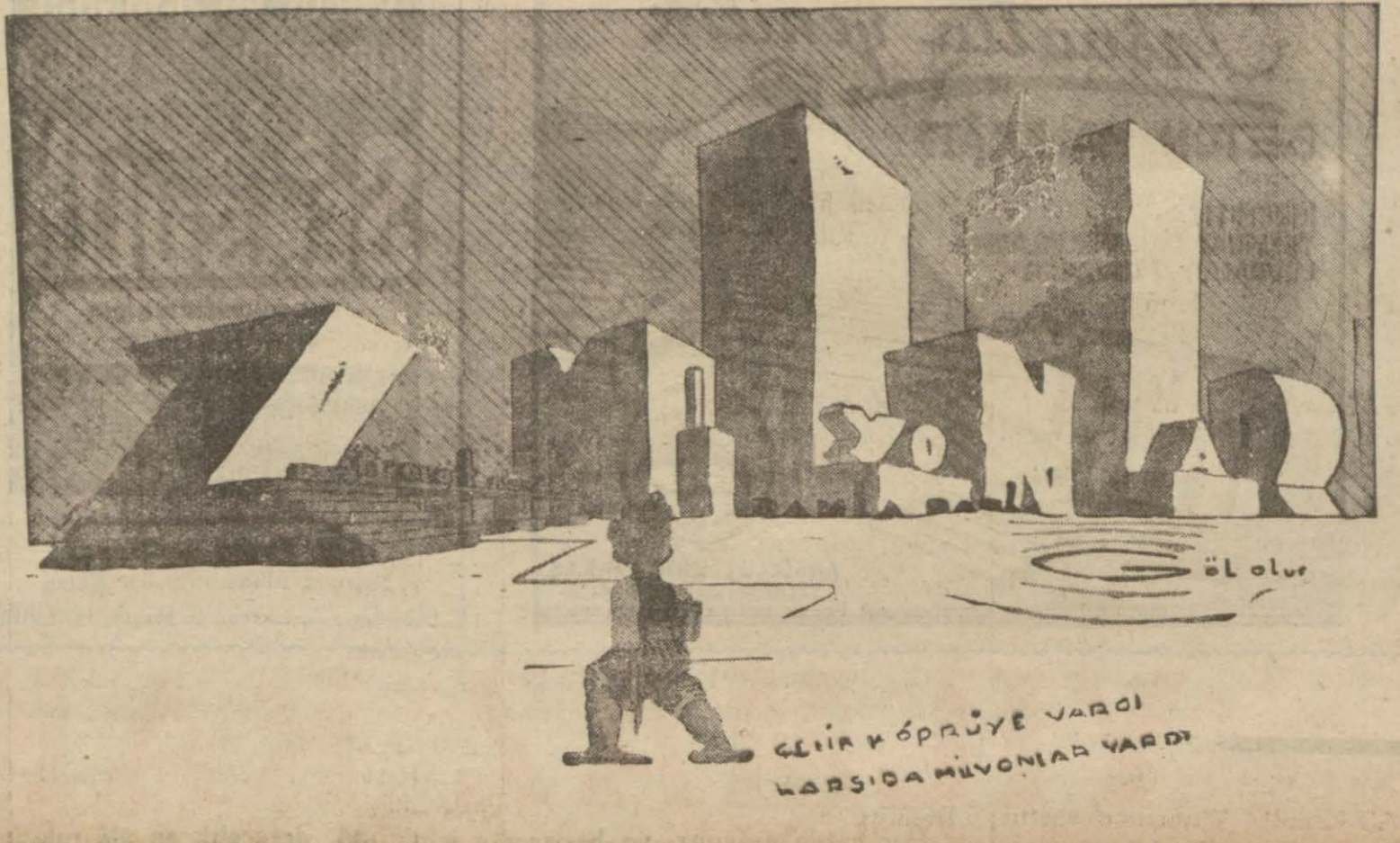
İshakpaşa yangın yerinde 25 inci adada yüzüz arsa.	30	4	9
Aksaray yangın yerinde Yakup ağa mahallesinde Boyacı sokağında 46 inci adada yüzüz arsa.	84,50	1,50	9,51
Cihangir yangın yerinde Havyar sokağında 31 inci adada yüzüz arsa.	24,64	5	9,27
Aksaray yangın yerinde Balaban ağa mahallesinde Büyük Reşit paşa sokağında 6 inci adada yüzüz arsa.	107,32	2	16,10
Yukarıda sahası ve bir metrosunun muhammeni kıymeti muvakkat teminatları yazılı olan arsalar alâkadarlar arasında satılmak üzere ayrı ayrı açılı arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstekliler hizalarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya maktubile beraber 18/6/936 perşembe günü saat 15 de daimi encümende bulunmalıdır.			(3048) (B.)

Satılmak üzere Mezat İşleri Müdür lüğü Eşya Şubesine Ahmet tarafından getirilip 9653 ve 9654 sayıya kaydet tirilen üç vazo ve bir heykel ve Macke tarafından 8816 sayıya kaydet tirilen bir hokka taksim açık arttırmada satılamamıştır. İlan tarihinden itibaren on beş gün içinde sahipleri gelip eşyasını kaldırmadıkları takdirde satılacaktır. (B.) (3251)

Hintli Mihrace geldi

Hindistanın zengin mihracelerinden Sir Şuandal Setelvad bu sabah saat 8,30 da İsveç bandıralı Nortland vapur ile gelmiştir. Mihrace İngiliz sefaret erkânı tarafından karşılanmış, 20 kişilik maiyetle beraber hususi bir motörle nhtıma çıkarılmış, hazırlanan otomobillerle doğrudan İngiliz sefaret hanesine gitmiştir.

Mihracenin maiyeti içinde bir çok kıymetli eşya bulunduğu söylenen 40 kadar bavula nezaret etmektedirler. Mihrace diplomatik pasaportla seyahat etmektedir. Bunun için bu bavullar gümrük muayenesine tâbi tutulmamış, ihtiva ettiği kıymetli eşyanın mahiyetini öğrenmek te mümkün olamamıştır. Mihrace şehrimizde on gün kadar kalacak ve kendisiyle görüşmek üzere Londrada bulunan dostları da buraya gelecektir.

H A S A N

RUJ ve ALLIKLARI

Fransada Koti ve Amerikada Mişel ne ise Türkiyede ruj ve allık ancak HASAN markası kadınların ve güzellerin ve gençlerin hayatı istekleridir. Sabit, açık ve orta ve koyu renkleri vardır. Ruj 60 allık 35 kuruştur.

HASAN deposu: İstanbul - Ankara, Beyoğlu,

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Boğaziçinin Vaniköy Rumelihisarına kadar olan iskeleleri için DOKSAN ve onlardan yukarı iskeleleri için SEKSEN günlük gidiş gelişli ücretler mukabilinde 122 gün seyahat hakkı veren ve aynı günde mükerreren ve Pazar günleri Boğazın her iskelesinden yine mükerreren muhterem olmak üzere 11 Haziran 936 tarihinden itibaren 10 Teşrinievvele kadar dört aylık fevkalâde tenzilât ve fotoğraflı kartların ihdas edildiği ilân edilmiştir.

"Ancak henüz Boğaza naklihaneye etmemiş olanların da istifadelelerini korumak maksadile bu kartların yine 10 Teşrinievvele kadar hükmü olmak üzere 10 Temmuz 936 akşamına kadar satışına devam olunacağı şu kadar ki 11 Hazirandan itibaren geçecek günlere aid bedellerin aynı tenzilât esası dairesinde kartlar bedellerinden indirileceği sayın halkımıza bildirilir.,,

Bu kartlar şirketin idare merkezisinde kontrol müdüriyetinde satılmaktadır.

Boğazın iki sahiline araba vapurile gidip gelecek otomobiller için yapılan son tenzilâtta başka olarak bu kere de yüzde yirmi tenzilâtli ve 20 varaklı karneler ihdas edilmiştir. Bunlar bir müddete tabi olmayıp yalnız azimet veya avdette tek olarak da istimal edilebilir.

KARNELERİN TEMİN ETTİĞİ TENZİLÂT ŞEKLİ:

Gidiş 60 kr. Gidiş ve geliş 120 kr.
Geliş 60 kr.

Bu karneler Üsküdar, Kabataş ve Sirkeci araba vapuru iskelelerinde satılmaktadır.

POKER PLAY

Satış deposu:
JAK DEKALO ve Şürekâsı
İstanbul, Tahakkale Menşesi Kaşa han N. 57

YALNIZ BU
TRAŞ BIÇAĞINI
KULLANIYOR

Silko

ROMATİZMA
LUMBAGO
SİYATİK
ağrıları TESKİN
ve izale eder.

Her eczanede arıyorsunuz

Ademi iktidar
Bel gevşekliği
DERMANSIZLIK
Vücut ve dimağın
YORGUNLUĞUNDA

Pek müessir ve emin
BİR İLAÇTIR

Kutusu 200 Kuruş
BEŞİR KEMAL - MAHMUT CEVAT
Eczanesi - Sirkeci

Son Posta Matbaası,
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp
Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

Bütün neşesile gülüyor

Çünkü ağzında şiiir kadar güzel dişleri var!

RADYOLİN

En kısa zamanda size de aynı parlak neticeyi kazandırabilir.

RADYOLİN

Yakın Şarkın diş macunları kraliçesidir. Milyonlarca ağza güzellik, sıhhat, sağlık vermiş ve bu hassasiledir ki 18 diploma, 48 madalye kazanmıştır.

Sabah, akşam iki defa R A D Y O L İ N' le ağzınızı fırçalamayı unutmayınız!

Neşesiz ve kırgın Başı, dişleri ağrıyor

Halbuki bir tek

GRİPİN

alsa bütün ağrıları geçer, rahat ederdi

Ağrılar - Romatizma - Nezle - Grip

GRİPİN

Karşısında derhal ric'ate mecbur olur

KARYOLA MEŞHERİ

Fabrika yeni binasında hususi surette açığı karyola meşherini ziyaretle sağlam ve ucuz mallarını temin etmelerini saygı değer ahaliye arzeyerler.

H A L İ L S E Z E R

Karyola ve madeni eşya fabrikası

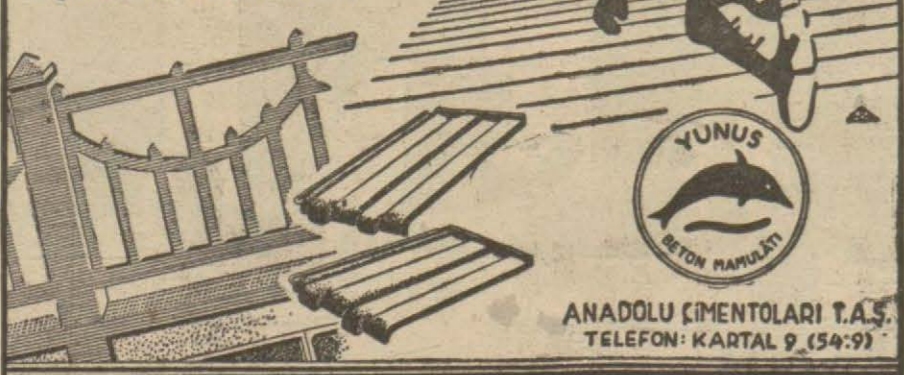
Sirkeci, Salkımsöğüt, Demirkapı caddesi No. 7

(Eski Ford Garajı binası) Telefon : 21632

İnşaatta yenilik

BETON MAMULÂTI

KİREMITLER -
TEZYİNAT PARMAKLIKLARI -
LEVHALAR ve DİREKLER -

ANADOLU ÇİMENTOLARI T.A.Ş.
TELEFON: KARTAL 9. (54-9)

YILMAZ RAKISI

Her yerde arıyorsunuz ve her zaman içiniz. 45 derecelik en âlâ rakıdır.

Cild ve zühreviyeye
Hastalıkları mütehassısı
Dr. ÇİPRAT
Beyoğlu, Rus sefarethanesi arasında Posta
sokağı köşesinde - Meymenet apartmanı.
Telefon : 43353